

Styrelse/Nämnd: Tekniska utskottet

Dag, tid: 2021-05-04, kl. 09:30

Plats: Sammanträdesrum Gillet

Övrigt: Deltagande även via Netpublicator

Ärenden:	Dnr:	Sida:
Beslutsärenden		
1 Val av justerare		
2 Lanna golfklubb ansökan om extra bidrag	TU.2021.40	2 - 18
Beredningsärenden		
3 Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2021	TU.2021.66	19 - 31
4 Motion - Belysning för våra yngre	TU.2020.194	32 - 35
5 Motion - Riktlinjer och god belysningsplanering	TU.2020.193	36 - 39
6 Rapport gällande hastighet och trafiksäkerhet på Lagastigen	TU.2020.53	40 - 58
Informationsärenden		
7 GC-bro över Storån i Forsheda	TU.2021.77	59 - 60
8 Redovisning av Värnamo kommuns miljöarbete 2020	TU.2021.79	61 - 102
9 Hyresrabatter, statligt stöd enligt förordning 2020:37	TU.2021.76	103 - 104
10 Förvaltningschefen informerar		
11 Övrig information		105
12 Övrigt		

Gottlieb Granberg
Ordförande

Maria Grimstål
Sekreterare

Lanna golfklubb ansökan om extra bidrag

Ärendebeskrivning

Tekniska utskottet beslutade 20 april 2021, § 90 att överlämna ärendet till kommande sammanträde.

Lanna Golfklubb ansöker om bidrag till staket för att stänga ute vildsvin från golfbanan. Föreningen ansöker även om bidrag till nytt bevattningssystem. Kostnaden för nytt staket är enligt ansökan 36 000 kronor, vilket också är sökt bidragsbelopp. Kostnaden för bevattning är uppgiven till 100 000 kronor, varav föreningen ansöker om 86 985 kronor.

Offerten för staket är något svårtolkad då det har tillförts kostnader manuellt på den, men kostnaderna som är angivna uppgår till ungefär 40 000 kronor. Föreningen har sökt bidrag hos Norhedsstiftelsen för staket, de har ännu inte fått besked om bidrag därifrån.

Offerterna för bevattning hamnar på en kostnad av 86 985 kronor. Föreningen har bifogat kopia på ansökan till Norhedsstiftelsen där föreningen har uppgett att man har en egen insats på 30 000 kronor. Föreningen har sökt bidrag från Norhedsstiftelsen med 57 387 kronor. Offerterna och kostnadsbeskrivningarna är något svårtolkade.

Föreningen uppger i sin ansökan om bidrag till staket att vildsvin har orsakat stora skador på den mindre ”pay and play-banan” och på stora golfbanan under hösten 2020. Föreningen räknar med att återställa banan med ideella krafter och också att sätta upp ett staket, men ansöker om bidrag till själva staketet. Kostnaderna för ett staket skulle påverka föreningens ekonomi och kunna påverka den idrottsliga verksamheten. Föreningen uppger att golfbanan har ett stort upptagningsområde och att många som inte annars spelar golf har spelat på ”pay and play-banan”, särskilt under pandemin.

Föreningen uppger i sin ansökan om bidrag till bevattningssystem att det bevattningssystem som installerades på 1990-talet inte längre fungerar som det ska och att det inte finns några reservdelar till det. Numera bör bevattning styras via

Tekniska förvaltningen

Tekniska utskottet

Dnr: TU.2021.40

fiber. Föreningen skriver att bevattning helt nödvändigt på golfbanor. Skulle bevattningen inte fungera så förstörs greenerna helt och tar väldigt lång tid att reparera.

Fritidsavdelningen konstaterar att Lanna Golfklubb inte har erhållit några extra bidrag till sin verksamhet på många år. Föreningen har verksamhet för barn och unga, dock inte så stor verksamhet. Föreningen har lämnat in en ansökan till Norhedsstiftelsen om bidrag till staket samt till nytt bevattningssystem.

Fritidsförvaltningen anser att det är rimliga åtgärder som föreningen har ansökt om bidrag till. Vildsvin är ett stort problem för golfklubbarna då de gör stor åverkan på golfbanorna. Bevattning bedöms också vara nödvändigt, men fritidsavdelningen gör bedömningen att en stor del av kostnaden består i att installera ett system som styrs med fiber och det hade troligen gått att få ett billigare manuellt system. Bedömningen är att det är rimligt att bevilja föreningen en del av deras sökta belopp. Då beslut om bidrag till staket för att hålla vildsvin ute kommer bli prejudicerande är förslaget att bevilja en mindre del av kostnaden för detta. Fritidsavdelningen föreslår att föreningen beviljas 25 % av det sökta beloppet för staket, 9 000 kronor och hälften av de 30 000 kronor som föreningen uppgett som egen insats i ansökan till Norhedsstiftelsen, 15 000 kronor för bevattningssystem. Om bidrag till staket beviljas från Norhedsstiftelsen med mer än 27 000 kronor ska föreningen återbetala det belopp som överstiger 27 000 kronor.

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta

att bevilja Lanna Golfklubb extra bidrag med maximalt 9 000 kronor till staket och maximalt 15 000 kronor till bevattningssystem.

Nickie King
Handläggare

Johan Arvidsson
Fritidschef

Ansökan kan göras under hela året.

Förening	<i>Lanna Golfklubb</i>
----------	------------------------

Ansökan avser följande*	Beräknad kostnad
<i>Ny styrning bevakning</i>	<i>100.000</i>

Sökt bidragsbelopp:	<i>86.985 - se spec</i>
---------------------	-------------------------

*Här anges endast kort beskrivning. Utförligare beskrivning samt motivering till behov av bidrag lämnas i bilaga.

Bidrag har även sökts från:	<i>Ej sökt från någon annan</i>

Ansökan ska vara hanterad och beslut fattat av tekniska utskottet innan föreningen påbörjar arbetet eller investeringen.

Att ovanstående uppgifter är riktiga och i enlighet med gällande riktlinjer intygas:

Bredaryd
Ort

[Signature]
Ordförande
Sven Svensson

2021-01-21
Datum

[Signature]
Kassör
LARS JOHANSSON

BESÖKSADRESS
Stadshuset

E-POST
fritidsservice@varnamo.se

POSTADRESS
331 83 Värnamo

WEBBPLATS
www.varnamo.se

TELEFON
0370-37 70 00 vx

TELEFAX
0370-37 71 79

ORG NR
212000-0555

BANKGIRO
141-7195

Värnamo Kommun
Tekniska Förvaltningen
Fritidsavdelningen.

Bredaryd 2021.01.21

Ansökan om extra bidrag för styrning bevattning.

Lanna Golfklubb byggde sin bana under perioden 1990-1995 med mycket ideellt arbete.

Bevattning av greener och tee är något av hjärtat i anläggningen. Skulle bevattning inte ske en solig dag förstörs greenerna helt och tar väldigt lång tid att reparera.

Det bevattningssystem som installerade på 90-talet fungerar nu inte som det ska och det finns inga reservdelar att tillgå. Styrning numera bör ske via fiber. Vi har fiber indragen i vår klubbstuga och därifrån tänker vi ansluta styrenheten som finns placerad i vår verkstad, ca 100 m från klubbstugan

Föreningen är därför tvungen att installera en ny styrning av bevattningen.

Föreningen har drabbats mycket hårt under 2020 med 2 inbrott med stora kostnader – självrisk mm- och senaste helgen 16-17/1 drabbade vi av ett nytt inbrott. Sådana händelser påverkar naturligtvis vår ekonomi betydligt.

Lanna Golfklubb har inte tidigare år sökt något extra bidrag till sin verksamhet (mig veterligen) utan har finansierat allt själva.

För installation mm räknar vi med mycket ideellt arbete, främst vid grävningen och iläggning av plaströr och dragning av fiberkabel.

Vi hoppas på en positiv behandling av vår ansökan

Lanna Golfklubb

Sven Svensson / ordförande

Lanna Golfklubb
Horshult Lanna
330 10 Bredaryd

Telefon
0370-833 38

Hemsida
www.lannagk.se

E-mail
lannagk@telia.com

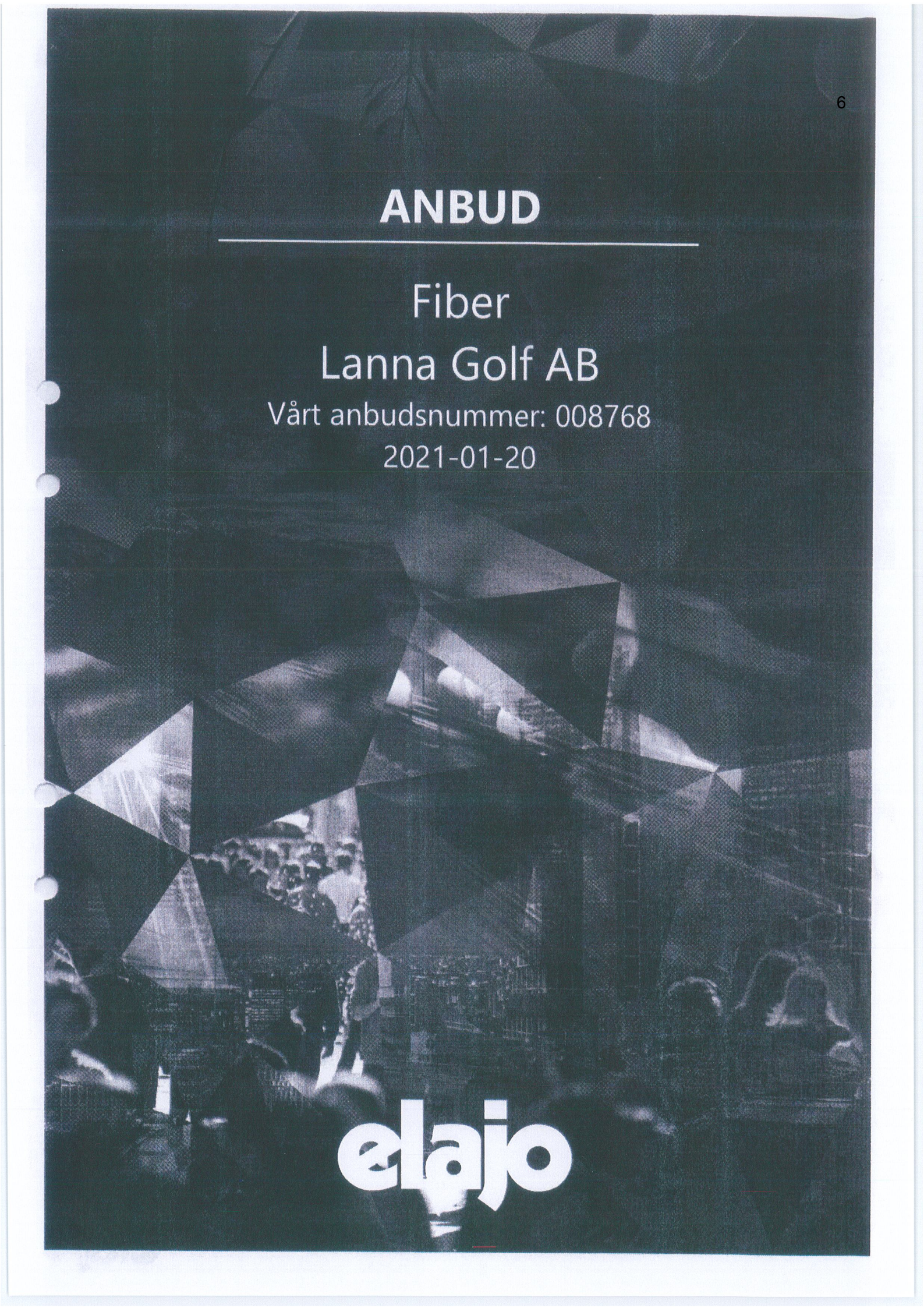
Bankgiro
5743-1470

lannagolfklubb@gmail.com

ANBUD

Fiber Lanna Golf AB

Vårt anbudsnummer: 008768
2021-01-20

The background of the entire page is a dark, abstract collage composed of various geometric shapes, including triangles and polygons, in shades of gray and black. These shapes overlap and create a complex, layered visual effect. In the lower portion of the collage, there are faint, semi-transparent images of people, possibly in a social setting, which adds a human element to the otherwise abstract design.

elajo

OMFATTNING

För anbudet gäller följande:

På grund av skadegörelse till larmet mellan klubblokal och verkstad föreslår vi att dra en ny kabel men då en fiber som är billigare att installera. Ny slang, fiberkabel med 2st fiberkonverter, 2st väggboxar, 2st eluttag till konverter samt svetsning av fiber.

EKONOMI

Anbudssumma:

11400 **SEK** Exklusive gällande mervärdesskatt

Fakturerings sker enligt betalningsplan alt efter upparbetade kostnader, månadsvis.

Optioner:

Betalningsvillkor: 30 dagar

Dröjsmålsränta: Om inte betalning erläggs i rätt tid debiteras dröjsmålsränta enl. Riksbankens referensränta +8%.

FÖRTYDLIGANDE/FÖRUTSÄTTNINGAR

Ni lägger ner slangen och drar i fiberkabeln mellan byggnaderna.

ERSÄTTNING FÖR ÄNDRINGS- OCH TILLÄGGSARBETEN

Materialpriser enligt Elajos riktpislista.

ARBETE – TIMKOSTNAD

Enl. Elajos riktpislista

OFFERTDatum
201105Offert nr
X7084Kundnummer
3200

8

Leveransadress

Lanna golfklubb**Horshult, Lanna
333 74 Bredaryd**

Kund

Lanna golfklubb**Horshult, Lanna
333 74 Bredaryd**

Er referens

David Schmeing

Offerten gäller

30 dgr

Leveransvillkor

Fritt Västerås

Vår referens

Anders Stålberg

Ert ordernr

Transportsätt

Schenker Parcel

Betaltvillkor

20 dagar netto

Artikel	Antal	Enhet	A-Pris	Belopp
Tack för er förfrågan. Vi har nöjet att offerera enligt nedan: Ny styrning till ert bevattningssystem Enligt samtal med vår Anders Stålberg				
RB-F43120 ESP LXD 230V	1.00	St	23274.00	23 274.00
RB-IQ4603 IQ Nätverkskommunikation -Ethernet	1.00	St	13850.00	20.0 % 11 080.00
BV1001 Installation och utbildning	12.00	Tim	615.00	7 380.00
Förutsättning: Tillgång på decodernummer från Master 3-datorn				
Bevattningsdelar till ny grästees PE-RV13828	6.00	St	944.00	15.0 % 4 814.40
HYDRA-2 XS W 5mm sektor STD RB-M61101	2.00	St	867.00	1 734.00
FD 101 FIELD DECODER				228.00
DBRY ny modell (20st per påse)				

Moms & Frakt tillkommer.

SUMMA OFFERERAT SEK
48 510

Följesedel

963671 1

9

Reftele Lantmän ek för

Normallager

Vår ref Plockat av

CLAES JOSEFSSON

u1

Mottagare

01

LANNA GOLFKLUBB
HORSHULT LANNA

333 74 BREDARYD

Telefon / Epost

Datum

2020-11-26

Ordernr

Kundnr

2014

Kund

LANNA GOLFKLUBB
HORSHULT LANNA

333 74 BREDARYD

Sverige

Referens

Telefon / Epost

CHRISTER 0707780085

Er Beteckning

Leveranssätt

Hämtas

Godsmärke

Leveransvillkor

Fritt vårt lager

Kortnr

Leveranstid

2020-11-26

Aviserad

Hämtplats

Mottagarreferens

Vat.no

Betalningsvillkor

30 dagar netto

Pos	Prodnr	Benämning	Beställt	Levererat	Anm	Enh	Pris	Per	Rab
178072		PEM-SLANG 40 X 3,7 X 100 M	1	1		RL	1644.00		
398650		PEM-KOPPLING T-RÖR 40 STP (5)	3	3		ST	137.00		
398650		PEM-KOPPLING T-RÖR 50	1	1		ST	186.00		
199		RED 50-40	2	2		ST	105.60		
199		T-KOPPLING 63	2	2		ST	265.00		
199		VINKEL 40XR32	6	6		ST	81.00		
199		G32 X G25 NIPPEL	6	6		ST	50.00		
199		RAK 63XR50	2	2		ST	110.00		
199		RAK 50XR50	1	1		ST	76.00		
199		RAK 40XR40	1	1		ST	57.00		
199		G50XG40 BUSHNING	1	1		ST	57.00		

Summa Netto

SEK 4 178.20

Momsbelopp

SEK 1 044.55

Summa inkl moms

SEK 5 223.00

Ovanstående kvitteras:

Anm: S = Slutleverans R = Restnoterat D = Dellevererat Ö = Överleverans B = Bestäld skaffvara E = Efterleverans * = Eget produktnummer ** = Egen referens (Samtliga priser är exkl. Moms)

Postadress

Reftele Lantmän ek för

Box 71

333 03 Reftele

Besöksadress

Segerstadsvägen 6
333 75 Reftele

Hemsida

www.lantisireftele.se

Telefon

0371-20204

Fax

0371-20078

E-post

info@lantisireftele.se

Org.nr

728500-0886

Vat.no

SE728500088601

Säte

Cislavads Kommun

Bankgiro

761-3714

Plusgiro

Swiftadress

SWEDSESS

IBAN-nr

SE61 8000 0834 6900 3109 7827

Sida 1 (1)

Kostnad för ny styrning av bevattningsanläggning			
Leverantör	Åtgärd	Kostnad inkl.moms	Övrigt
Elajo AB	Framdragningsfiber för styrning	14250	
KSAB	Styrningsenhet för bevattnings	61887	inkl. frakt 1000
A Hanssons Gräv	Grävning 6 tim x	5625	
Reftele Lantmän	Koppling till nya styrningen	5223	
		86985	

Kostnadsbudget

Ange utgifter

Budgetpost	Belopp (SEK)
Framdragning fiber för styrning enligt offert från Elajo	14 250
Styrenhet för bevattning - offert från KSAB	61 887
Kopplingar mm för styrsystem - offert från Reftele Lantmän	5 625
Grävning med grävmaskin. Offert A Hanssons Gräv AB	5 625
Eget arbete	20 000
Sökt totalt (SEK)	
Totalt "Kostnadsbudget"	= -107 387

Inkomstbudget

Ange inkomster

Budgetpost	Belopp (SEK)
Eget arbete	20 000
Egen finansiering <i>/bidrag från kommun?</i>	30 000
Sökt bidrag från Norhedsstiftelsen	57 387
Sökt totalt (SEK)	
Totalt "Inkomstbudget"	= 107 387

Övriga bilagor

Ansöker om följande belopp

57 387 SEK

Övriga anslagsgivare

Finansiärens namn

Beviljat belopp (SEK)

 Har sökt bidrag från Värnamo Kommun men inte fått svar ännu. När vi får svar på ansökan meddelar vi er.

0

Projektets namn

Ange projektets namn

Bevattningsanläggning

Kommun

Välj kommun

Värnamo kommun

Organisation

Ange ditt personnummer om organisationsnummer saknas.

Organisationsnummer

828000-9716

Organisationens namn

Lanna Golfklubb

Kontoinformation

5160 1009003(SEB)

Kontaktuppgifter

14

Förnamn

Sven

E-post

sven.malskog@gmail.com

Telefon

--

Adress

Målskog 20

Ort

Gnosjö

Efternamn

Svensson

Mobiltelefon

0703325075

Postnummer

33591

Ämnesområde

Ange projektets ämnesområde

Föreningsbidrag idrott

Ämnesområde

Ange projektets ämnesområde

Föreningsbidrag idrott

Beskriv kortfattat projektet med ändamål och målgrupp för att ge styrelsen underlag för beslut.

Ange kortfattad projektbeskrivning

Lanna Golfklubb byggde sin bana under perioden 1990-1995 med mycket ideellt arbete. Bevattnings av greener och tee är något av hjärtat i anläggningen. Skulle bevattnings inte ske en solig dag förstörs greener helt och tar väldigt lång tid att reparera. Det bevattningsystem som installerades på 90 talet fungerar nu inte som det ska och inga reservdelar finns att tillgå. Styrning bör ske via fiber. Vi har fiber indragen i vår klubbstuga och därifrån tänker vi ansluta styrenheten som finns placerad i vår verkstad, ca 100 mtr från klubbstugan. Föreningen är därför tvungen att installera en ny styrning av bevattningen.

Föreningen har drabbats mycket hårt av inbrott, 2 st under 2020 och ett nu i januari vilket medfört stora kostnader för oss - självrisk mm vilket naturligtvis påverkar vår ekonom betydligt

För installation mm räknar vi med mycket ideellt arbete, främst vid grävning, läggning av rör och dragning fiberkabel

Tid för projektet

Ange tid för projektet

Mars/April - när snö och tjäle försvunnit

Ansökan kan göras under hela året.

Förening	Lanna Golfklubb
----------	-----------------

Ansökan avser följande*	Beräknad kostnad
Uppsättning av staket mot vildsvin. Priser enligt offerter-bilaga	36000
Eget arbete	20000

Sökt bidragsbelopp:	36000
---------------------	-------

*Här anges endast kort beskrivning. Utförligare beskrivning samt motivering till behov av bidrag lämnas i bilaga.

Bidrag har även sökts från: Inte sökt från någon annan. Ev. söka från Norheds men tveksam om vi kan få något bidrag för detta

Ansökan ska vara hanterad och beslut fattat av tekniska utskottet innan föreningen påbörjar arbetet eller investeringen.

Att ovanstående uppgifter är riktiga och i enlighet med gällande riktlinjer intygas:

Bredaryd

Ort

Sven Svensson

Ordförande

2020.01.12

Datum

Lars Johansson

Kassör

BESÖKSADRESS
Stadshuset

E-POST
fritidsservice@varnamo.se

POSTADRESS
331 83 Värnamo

WEBBPLATS
www.varnamo.se

TELEFON
0370-37 70 00 vx

TELEFAX
0370-37 71 79

ORG NR
212000-0555

BANKGIRO
141-7195

OFFERT/PRISER FÖR MATERIEL TILL ELSTÄNGSEL LANNA GOLFKLUBB.

17

Företag	Stolpar 60x1500	Aggregat Foga 1600 9,5 mil	Tråd 1200 m	Isolatorer
Reftele Lantmän	20 kr/st inkl moms 800 st=16.000 kr	3.900 kr inkl moms		230 kr/hink 200 st/hink 12 st hinkar = 2.760 kr
Octowood	20,19 kr/st exkl moms 126 st/paket=756 st			
Gunnarssons Maskin AB		4.400 kr exkl moms		
Joma			25 kr/kg 3 st ringar á 25 kg = 1875 kr + moms = 2.344 kr	
?	Förister = 2 = 5.000			

Matarledning 25 m: 223 kr/rulle

Jordspett 750 mm: 50 kr/st = 4

Fjädergrind: 5 m 45 kr/st = 5

Hyra jordbör 3.000

Oförutsedda utg 2.000

Motivering till ansökan om extra bidrag.

Under våren 2019 hade vi vårt första angrepp av vildsvin, främst på vår Pay and Play bana. Angrepp skedde vid två tillfällen. Vi trodde att detta var ett enstaka angrepp och vidtog inga ytterligare åtgärder mer än att iordningställa uppkomna skador.

Under hösten 2020 har vi haft stora angrepp såväl på vår Pay and Play bana som på vår stora bana. Omfattningen av skadorna är stora och vi måste nu förhindra att vildsvinens framfart fortsätter.

För att iordningställa banan i spelbart skick krävs stora åtgärder men det räknar vi kunna ordna med ideellt arbete, liksom uppsättning av staket runt banan. En sträcka på ca 4 km.

Kostnaden för material för detta skulle orsaka klubben stora extra kostnader och med den ekonomiska situationen med stora lån och kostnader skulle det kunna påverka den idrottsliga verksamheten mycket för såväl ungdomar som övriga spelare.

Golfklubben är ju en aktivitet för såväl unga som gamla och upptagningsområdet på medlemmar är såväl från Värnamo, Gislaved samt Gnosjö Kommun. Dessutom är det många "icke golfare" som spelar på vår Pay and Play bana. Särskilt nu med Covid19 har denna varit en bra verksamhet utomhus, utan närkontakt.

Vi hoppas på ert stöd i detta ärende

Lanna Golfklubb

Sven Svensson

Ordf.

Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2021

Ärendebeskrivning

Plan för Värnamo kommuns miljöarbete revideras i kommunfullmäktige varje ny mandatperiod och ett nytt förslag togs fram 19 juni 2019, § 138, för perioden 2019 - 2022.

Knutet till planen finns också en åtgärdsplan som ska revideras varje år i kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen beslutade 13 april 2021 att anta Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2021 samt att skicka åtgärdsplanen till alla nämnder för genomförande.

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta

att godkänna informationen samt

att ge tekniska förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med åtgärdsplanen.

Maria Grimstål
Nämndsekreterare

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2021

Reglemente

Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ägardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy

Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan

Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan

Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje

Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Fastställd av: Kommunstyrelsen

Datum: 2021-04-13, §

Dokumentet gäller från: 2021-04-13

Dokumentet gäller för: Kommunstyrelsen och kommunens nämnder och utskott

Dokumentansvarig: Miljöstrateg, Kommunledningsförvaltningen

Bakgrund

Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete är kopplat till det överordnade styrdokumentet Plan för Värnamo kommuns miljöarbete. Syftet med åtgärderna är att konkretisera utförandet av de ställningstagande som finns i planen och på så sätt gå från ord till handling.

Åtgärder

Varje åtgärd är kopplad till ett prioriterat område i planen. Minst en nämnd står som ansvarig för genomförandet av varje åtgärd, i de fall där flera nämnder står som ansvariga för samma åtgärd har de ansvar för olika delar av åtgärden eller behöver samarbeta i genomförandet.

Organisation och ansvar

De åtgärder som nämnden har ansvar för ska detaljplaneras, det vill säga vem i förvaltningen som ska göra vad, när och hur och med vilka resurser. Åtgärderna bör planeras in i verksamhetsplaner och budgetprocesser i den mån de behövs. De åtgärder som inte kan hanteras i befintlig budget är det upp till varje nämnds ansvar att söka annan finansiering för. Varje nämnd driver själva finansieringen av de åtgärder de står som ansvariga för.

Uppföljning

Åtgärdsplanen revideras årligen i kommunstyrelsen, då fylls listan på med nya åtgärder och genomförda eller inaktuella åtgärder tas bort. Efter revidering förs åtgärderna in i Hypergene där genomförandegraden följs upp, sammanställs och redovisas årligen i Kommunstyrelsen av miljöstrategen. I Hypergene finns åtgärderna beskrivna mer detaljerat.

Regionala åtgärdsprogram

Merparten av åtgärderna i denna åtgärdsplan härstammar från det regionala miljömålsarbetet som leds av Länsstyrelsen i Jönköpings län. För komplett beskrivning av åtgärderna, se aktuell regional åtgärdsplan.

Hälsans miljömål:

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e5151e5/1527227548760/2015-37%20H%C3%A4lsans%20milj%C3%B6m%C3%A5l%20-%20%C3%85tg%C3%A4rdsprogram%202016-2020.pdf>

Vattnets miljömål:

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.728c0e316219da8135d2939/1526067995524/2016-34%20Vattnets%20milj%C3%B6m%C3%A5l.pdf>

Grön handlingsplan, del D:

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e54484b/1602145798387/2018-21%20Gr%C3%B6n%20handlingsplan%20-%20del%20D%20%C3%85tg%C3%A4rdsprogram.pdf>

Minskad klimatpåverkan:

Remissversion 2021: <https://klimatradet.se/wp-content/uploads/2020/12/Remissversion-Minskad-klimatpaverkan-2021-2025.pdf>

Anpassning till ett förändrat klimat:

Remissversion 2021: <https://klimatradet.se/wp-content/uploads/2020/11/Remiss-Atgardsprogram-Anpassning-till-forandrat-klimat-webb.pdf>

Åtgärd	Strategiskt område	Tidsplan	Ansvarig
Sparsam körning 2021: Besluta om ny testomgång av sparsam körning. 2022: Om positivt beslut tas, skapa ett erbjudande om utbildning i sparsam körning till alla tillsvidareanställda. Information ska utgå till alla förvaltningar. Antalet platser på utbildningen kan vara begränsad och utbildningstillfället kan till exempel vara en gång i terminen eller löpande för alla nyanställda men syftet är att sparsam körning ska tillämpas i tjänsten. Sparsam körning ska användas oavsett fordon och bränsleslag. Testet ska utvärderas. 2023: Besluta om möjligheten att skapa rambudget till gemensam pott för sparsam körning.	Minskad klimatpåverkan	2021–2023	Kommunstyrelsen
Checklista vid evenemang Vid nästa revidering av Policy för evenemangsstöd och sponsring ska en checklista för hållbarhet finnas med. Krav ska ställas på till exempel källsortering i de fall evenemangsbidrag ges.	Ansvarsfull resurshantering	2018–2022	
Översyn finanspolicy Revidera finanspolicyen med syftet att utesluta investeringar i bolag som producerar kol, olja och naturgas för att exkludera fossil energi, likt riktlinjerna om etiska investeringar.	Minskad klimatpåverkan	2018–2021	Kommunstyrelsen
Tillgängliggör friluftsliv och friluftsområden för fler Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.38	Insikt och handlingskraft	2018–2022	Kommunstyrelsen
Information om medel att söka Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.48	Insikt och handlingskraft	2018–2022	Kommunstyrelsen
Dubbdäcksinventering Åtgärd finns i åtgärdsprogram Hälsans miljömål s.19	Minskad klimatpåverkan	2016–2021	Kommunstyrelsen
Kontroll av informationskravet i Reach Åtgärd finns i åtgärdsprogram Hälsans miljömål s.28	Hållbar bebyggd miljö och natur	2016–2021	Kommunstyrelsen
Systematiskt arbete med klimat och energi Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Minskad klimatpåverkan	2021–2025	Kommunstyrelsen

Hållbara investeringar Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Minskad klimatpåverkan	2021–2025	Kommunstyrelsen
Tjänsteresor, besöksresor och kundresor Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Minskad klimatpåverkan	2021–2025	Kommunstyrelsen
Arbetspendling Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Minskad klimatpåverkan	2021–2025	Kommunstyrelsen
Minskad klimatpåverkan från byggnader a) Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Insikt och handlingskraft	2021–2025	Kommunstyrelsen
Minskad klimatpåverkan från byggnader b) Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Insikt och handlingskraft	2021–2025	Kommunstyrelsen
Upphandling och strategiska inköp Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Minskad klimatpåverkan	2021–2025	Kommunstyrelsen
Kampanj om konsumtion Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Insikt och handlingskraft	2021–2025	Kommunstyrelsen
Öka den förnybara produktionen av el, värme och kyla Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Minskad klimatpåverkan	2021–2025	Kommunstyrelsen
Främja produktionen av förnybar energi Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Insikt och handlingskraft	2021–2025	Kommunstyrelsen
Jordbruket är energieffektivt och har låg klimatpåverkan Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Insikt och handlingskraft	2021–2025	Kommunstyrelsen
Förorenade områden orsakade av pågående verksamheter ska inventeras och riskklassas enligt MIFO fas 1 Åtgärd finns i åtgärdsprogram Hälsans miljömål s.35	Hållbar bebyggd miljö och natur	2016–2021	Samhällsbyggnadsnämnden
Undersökningar av potentiellt förorenade områden vid nedlagda eller pågående verksamheter i riskklass 1 och 2 motsvarande MIFO fas 2	Hållbar bebyggd miljö och natur	2016–2021	Samhällsbyggnadsnämnden

Åtgärd finns i åtgärdsprogram Hälsans miljömål s.36			
Arbete med saneringsåtgärder av riskklass 1-objekt Åtgärd finns i åtgärdsprogram Hälsans miljömål s.37	Hållbar bebyggd miljö och natur	2016–2021	Samhällsbyggnads- nämnden
Tillsyn av ledningsnätet Åtgärd finns i åtgärdsprogram Vattnets miljömål s.43	Hållbar bebyggd miljö och natur	2017–2021	Samhällsbyggnads- nämnden
Tillsynsinsats på miljöfarliga verksamheter som påverkar vattenförekomster Åtgärd finns i åtgärdsprogram Vattnets miljömål s.63	Hållbar bebyggd miljö och natur	2017–2021	Samhällsbyggnads- nämnden
Tillgängliggörande av analysresultat Åtgärd finns i åtgärdsprogram Vattnets miljömål s.75	Hållbar bebyggd miljö och natur	2017–2021	Samhällsbyggnads- nämnden
Utökning av antalet övervakningsplatser Åtgärd finns i åtgärdsprogram Vattnets miljömål s.77	Hållbar bebyggd miljö och natur	2017–2021	Samhällsbyggnads- nämnden
Information till fastighetsägare om enskilt vatten Åtgärd finns i åtgärdsprogram Vattnets miljömål s.79	Insikt och handlings- kraft	2017–2021	Samhällsbyggnads- nämnden
Beredskapsplaner och övning Åtgärd finns i åtgärdsprogram Vattnets miljömål s.81	Hållbar bebyggd miljö och natur	2017–2021	Samhällsbyggnads- nämnden
Ökat samarbete i samhällsplaneringsprocessen Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Samhällsbyggnads- nämnden
Metodutveckling för samhällsplaneringen Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Samhällsbyggnads- nämnden
Rådgivning och tillsyn för resurseffektiva företag a) Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Samhällsbyggnads- nämnden
Rådgivning och tillsyn för resurseffektiva företag b) Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Samhällsbyggnads- nämnden

Systematiskt klimatanpassningsarbete Åtgärd finns i åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Samhällsbyggnads- nämnden
Handlingsplan för mest betydande klimatrisker Åtgärd finns i åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Samhällsbyggnads- nämnden
Risk för översvämning och skred vid förorenade områden Åtgärd finns i åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Samhällsbyggnads- nämnden
Inkludera klimatrisker i sin miljötillsyn Åtgärd finns i åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Samhällsbyggnads- nämnden
Aktuella vattenskyddsområden Åtgärd finns i åtgärdsprogram Vattnets miljömål s.84	Hållbar bebyggd miljö och natur	2017–2021	Tekniska utskottet
Avfallskärl i kommunala lokaler Utred möjligheterna för källsortering på alla kommunala arbetsplatser och offentliga utrymmen inomhus för att kunna införa en sortering där så behövs. Vilka fraktioner som blir aktuella bestäms av verksamheterna själva men till exempel papper, plast, glas, metall, mat och elektronikavfall ska alltid finnas. Möjligheterna att börja sortera ska vara klart till dess SÅM inför utsortering av matavfall i hushåll.	Ansvarsfull resurshantering	2019–2021	Tekniska utskottet
Avfallskärl på offentliga platser Se över placering av avfallskärl på och omkring offentliga platser och vid behov omplacera och utöka dem.	Ansvarsfull resurshantering	2019–2021	Tekniska utskottet
Vandringshinder för fisk och utter i det kommunala vägnätet Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.13	Hållbar bebyggd miljö och natur	2018–2022	Tekniska utskottet
Hänsyn till friluftslivet i kommunala skogsbruksplaner Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.19	Hållbar bebyggd miljö och natur	2018–2022	Tekniska utskottet
Öka andelen lövskogar och tallskogar på kommunägd mark	Hållbar bebyggd miljö och natur	2018–2022	Tekniska utskottet

Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.20			
Utbildningar om planering och skötsel av kommunernas ruderatmarker, gräsytor och andra stadsmarker Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.35	Insikt och handlingskraft	2018–2022	Tekniska utskottet
Frihuggning av skyddsvärda träd Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.43	Hållbar bebyggd miljö och natur	2018–2022	Tekniska utskottet
Främja barn och ungas tillgång till friluftsliv Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.56	Hållbar bebyggd miljö och natur	2018–2022	Tekniska utskottet
Öka kunskapen om allemansrätten Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.59	Insikt och handlingskraft	2018–2022	Tekniska utskottet
Kartläggning av socialt viktiga naturområden Åtgärd finns i åtgärdsprogram Grön handlingsplan s.65	Hållbar bebyggd miljö och natur	2018–2022	Tekniska utskottet
Solskydd på förskolegårdar och sommaröppna fritidshem Åtgärd finns i åtgärdsprogram Hälsans miljömål s.47	Hållbar bebyggd miljö och natur	2016–2021	Tekniska utskottet
Trygga och sammanhängande vägar för cykel Åtgärd finns i åtgärdsprogram Minskad klimatpåverkan	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Tekniska utskottet
Grönska i bebyggd miljö Åtgärd finns i åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Tekniska utskottet
Dagvatten Åtgärd finns i åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Tekniska utskottet
Vattenförsörjning Åtgärd finns i åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Tekniska utskottet
Ordna sval inomhusmiljö Åtgärd finns i åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat	Hållbar bebyggd miljö och natur	2021–2025	Tekniska utskottet

Ökat fokus på matsvinn Matsvinn är en fråga som berör flera förvaltningar. För att gemensamt bidra till att minska matsvinn skapar Serviceförvaltningen en matsvinnsgrupp där omsorg och barn- och utbildning tillsammans arbetar vidare med åtgärder för att minska matsvinnet. Att arbeta brett och processinriktat är nödvändigt för att kunna skapa en bra måltidsmiljö, effektiva kök utifrån olika förutsättningar, ökad kompetens samt effektiva beställarrutiner.	Ansvarsfull resurshantering	2021	Servicenämnden
Klimatsmart mat Verksamheten ska vid minst ett tillfälle under året ha utbildat sin personal i någon form av insats som syftar till en miljöbesparing. Utbildningen kan ha olika fokus men i slutändan skapa en miljövinst.	Insikt och handlingskraft	2020-	Servicenämnden
Pilotprojekt matsvinnsförsäljning Genomför ett pilotprojekt för att sälja överbliven mat från en restaurangen till ett reducerat pris. Från det att restaurangen stänger och 20 minuter fram ska det finnas möjlighet för pensionärer från 61 år samt personer med varaktig sjukersättning att hämta mat i egen matlåda till ett reducerat pris. Den mat som finns kvar i serveringslinjen efter dessa 20 minuter kasseras. Köket ska inte laga mer mat på grund av projektet eller laga mer mat om kunden efterfrågar detta då syftet är att endast sälja det som blivit över av ordinarie mat.	Ansvarsfull resurshantering	2021–2022	Servicenämnden
Kylning av serverrum Minska serverlokalen till fördel för kontorsutrymme samt säkerställa kyl drift på ett energieffektivt sätt.	Minskad klimatpåverkan	2020–2022	Servicenämnden
Körjournal på förvaltningsnivå Undersök möjligheterna att sammanställa en statistikrapport utifrån elektroniska körjournaler. Rapporten ska kunna delas ut till varje förvaltning årligen. Borde innehålla antal körda km med förvaltningens egna fordon, bilpool och egen bil i tjänsten. Syftet är att förvaltningar ska kunna analysera sina egna körmönster för att själva kunna förbättra dem.	Minskad klimatpåverkan	2018–2021	Servicenämnden
Delningsekonomi Utöka bibliotekskonceptet till att innefatta fler produkter än medier. Produkterna ska vara av det slag som antingen har en hög inköpskostnad,	Ansvarsfull resurshantering	2018–2021	Kulturnämnden

sällan används och lika gärna kunde lånas i stället för köpas eller som innefattar testa-på-koncept.			
Ordna arrangemang för miljö/hållbarhetsfrågor Ordna arrangemang för, och arrangemang med inslag av, miljö- och hållbarhetsfrågor kontinuerligt. Arrangemangen kan anordnas som event med enskilt fokus på miljö/hållbarhet eller jobbas in som en del av en annan aktivitet.	Insikt och handlingskraft	2018-	Kulturnämnden
Plan för kulturmiljön Följ upp genomförandet av de att-satser som finns i Plan för kulturmiljön i Värnamo kommun och revidera den under perioden.	Hållbar bebyggd miljö och natur	2019–2022	Kulturnämnden

§ 162 Dnr: KS.2021.163

Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2021

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2021 samt

att skicka åtgärdsplanen till alla nämnder för genomförande.

Ärendebeskrivning

En ny åtgärdsplan har tagits fram för 2021. Åtgärdsplanen är kopplad till Plan för Värnamo kommuns miljöarbete och revideras årligen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår i skrivelse 1 april 2021

kommunstyrelsen besluta

att anta Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete 2021 samt

att skicka åtgärdsplanen till alla nämnder för genomförande.

Beslut skickas till:

Utvecklingsavdelningen

Samtliga nämnder

Tekniska utskottet

Motion - Belysning för våra yngre

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har den 20 oktober 2020 beslutat att remittera motionen ”Belysning för våra yngre” till tekniska utskottet att besvara.

Socialdemokraterna i Värnamo har lämnat en motion om att det är få lekplatser i Värnamo kommun som är tillgängliga vintertid då belysningen är liten eller obefintlig på många av kommunens lekplatser, framför allt på de som ligger utanför centrala Värnamo. Socialdemokraterna yrkar att:

- Värnamo kommun ser över vilka lekplatser som kan bli aktuella att få belysning på så att aktiv lek även kan ske på sen eftermiddag och kvällstid även under vinterhalvåret.

Tekniska förvaltningens hantering av motionen

Tekniska förvaltningen är sedan en tid tillbaka i färd med att inventera lekplatser på allmän platsmark utifrån nya krav gällande säkerhet för lektrustning. I samband med denna inventering har även aspekter som tillgänglighet, belysning samt platsens förutsättningar att erbjuda solskydd inventerats. Inventering kommer leda till att kommunen får ett bättre underlag för att kunna erbjuda kommuninvånarna attraktiva och säkra lekplatser.

I Värnamo kommuns plan för grönstruktur framförs ambitionen att dela in kommunens parker i olika hierarkier (det vill säga närpark eller stadsdelspark) och det kommer vara en viktig del i hur resurser kommer prioriteras i centralort och kransorter. Förslag på åtgärder samt dess finansiering kommer presenteras så snart denna inventering är gjord.

Andra viktiga platser för rekreation och spontanaktivitet under vinterhalvåret så som pulkabackar, isbanor och dylikt bör också inventeras, men omfattas i dagsläget inte av ovanstående inventeringsuppdrag.

Tekniska förvaltningen

Tekniska utskottet

Dnr: TU.2020.194

Sammanvägd bedömning

Tekniska förvaltningen anser att motionen ska bifallas. En översyn över vilka lekplatser som kan bli aktuella för belysning ligger i tekniska förvaltningens uppdrag och ingår i inventeringen av lekplatser som görs.

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta
att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Linus Enochson
Projektör

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Motion - Belysning för våra yngre

Vi lever i ett land som har mörkare årstider och när det väl blir mörkare blir det lite tråkigt för de småbarnsföräldrar som vill aktivera sina barn med utelek för att få till roliga och naturliga rörelse. Det finns många bra lekplatser i Värnamo kommun men många av dessa är inte tillgängliga vintertid då belysningen är väldigt liten eller helt obefintlig på väldigt många av kommunenslekplatserna, framförallt på de som ligger utanför centrala Värnamo.

Vi vill att kommunens lekytor kan användas även när det blir mörkare och vill att kommunen ser över vilka lekytor som kan tänkas vara lämpliga att belysa ytterligare. Alla kommunala lekplatser kommer ju inte att kunna belysas men det är viktigt att kommunen kan välja några strategiska platser som samlar barn och unga runt om i hela kommunen. Ett bra och miljövänligare alternativ kan vara att ordna belysning som aktiveras vid rörelse.

Därför yrkar vi:

att Värnamo kommun ser över vilka lekplatser som kan bli aktuella att få belysning på så aktiv lek även kan ske på sen eftermiddag och kvällstid även under vinterhalvåret.

Socialdemokraterna i Värnamo kommun

Genom

Sandra Adesund, Ardita Berisha Cani och Bo Svedberg

2020-09-24

§ 366 Dnr: TU.2020.194

Motioner, godkännande av kansliremisser

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att remittera motionerna enligt nedan att besvaras senast den 15 januari 2021.

1. Motion – Volontärarbete i Värnamo kommun; remiss kommunledningsförvaltningen. Dnr KS.2020.516.
2. Motion – Riktlinjer och god belysningsplanering; remiss tekniska utskottet. Dnr KS.2020.528.
3. Motion – Belysning för våra yngre; remiss tekniska utskottet. Dnr KS.2020.529.

Beslut skickas till:
Kommunledningsförvaltningen
Tekniska utskottet

Motion - Riktlinjer och god belysningsplanering

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har den 20 oktober 2020 beslutat att remittera motionen ”Riktlinjer och god belysningsplanering” till tekniska utskottet att besvara. Tekniska förvaltningen lämnar nedanstående förslag till tekniska utskottet.

Socialdemokraterna i Värnamo har lämnat en motion där det påtalas att det är viktigt att planera in belysning när kommunen växer då detta är ett av sätten att minska olyckor samt öka välbefinnandet och trygghetskänslan. Socialdemokraterna yrkar att:

- Värnamo kommun tittar över befintliga riktlinjer rörande belysningsplanering och aktualiserar dessa utifrån dagsläget.
- Värnamo kommun inför rutiner för hur belysningsplanering ska finnas med redan från början när nya projekt och byggen planeras.
- Värnamo kommun gör en kartläggning över behovet av belysning i dagsläget för att få en helhetsbild över kommunens belysningsbehov.

Tekniska förvaltningens hantering av motionen

Tekniska förvaltningen har tillsammans med delar av samhällsbyggnadsförvaltningen diskuterat motionen och tycker att initiativet är lovvärt.

Specifika riktlinjer gällande belysning saknas idag. Förslagen till Fördjupad översiktsplan för Värnamo stad samt Plan för trafik tar upp frågor kring belysning och trygghet. När Plan för trafik är antagen kommer efterföljande åtgärdsplaner bland annat beskriva utformning av gaturum, gång- och cykelstråk där belysning är en viktig komponent. Den antagna Plan för grönstruktur tar upp belysning utifrån ett trygghetsperspektiv och att belysning även kan användas för att lyfta och förstärka redan attraktiva miljöer.

Idag sker i stort sett all belysningsplanering tillsammans med Värnamo energi som projekterar och till stor del bygger ut belysning i nya och befintliga områden. Här skulle kommunen kunna bli tydligare och mer visionär som beställare.

Större kommuner som till exempel Jönköping har särskilda belysningsplanerare. Denna typ av specialkompetens är svår för en mindre kommun att hålla sig med. Här kunde kommunen säkert få ta del av det arbete och erfarenheter som någon av landets större kommuner har arbetat med.

Värnamo energi har idag god koll på den belysning som finns längs våra gator, cykelvägar, torg och parker. Med investeringsmedel för belysning av gator, gång- och cykelvägar samt parker arbetar Värnamo kommun med att åtgärda de brister som finns. Ett exempel under 2021 är GC-vägen parallell med Åsensvägen som kommer förses med belysning under året. I kransorterna jobbar tekniska förvaltningen tillsammans med orternas vägföreningar för en god belysning av gator och parker.

Sammanvägd bedömning

Tekniska förvaltningen arbetar med belysningsfrågan på olika sätt och den återfinns i olika planer. Någon samlad strategi för belysning finns inte och tekniska förvaltningen är positiv till att införa en sådan. Tekniska förvaltningen anser att behovet av strategi för belysning finns och att metodik ses över för att kort- och långsiktigt jobba med satsningar inom belysningsområdet. Förvaltningen är inte säker på att "riktlinjer" är rätt väg men förstår motionen som att sammanhållen strategi är det som efterfrågas. Arbetet behöver utföras gemensamt av tekniska förvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Tekniska förvaltningen anser att motionen ska bifallas.

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta
att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Linus Enochson
Projektör

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Motion - Riktlinjer och god belysningsplanering

Det är kul att Värnamo växer och att vi cyklar och går mer. Det är bra både för vår hälsa och vår natur. Politiskt pratades det mycket om nya områden och vart vi ska bygga nya bostäder, cykelvägar, gångbanor och motionsspår. Samtidigt som tillväxten är bra för kommunen så behöver vi också titta på de följder som kommer av en växande kommun. Där har vi bland annat belysning som också behöver planeras in; då det är ett av sätten att minska olyckor, öka välbefinnandet och trygghetskänslan.

I kommunen ser vi en ökning av bland annat medborgarförslag gällande belysning på olika platser och till olika delar, framför allt av de delar som inte ligger i centrala delen av Värnamo utan i de nyare delar runt stadskärnan eller på mindre orter i kommunen.

Därför är det lämpligt att det finns en riktlinje som kommunen redan vid start av planeringar av framtagandet av nya områden där man bedömer att det kommer att finnas behov av framtida belysning.

Vi vill därför

att Värnamo kommun tittar över befintliga riktlinjer rörande belysningsplanering och aktualiserar dessa utifrån dagsläget,

att införa rutiner för hur belysningsplanering ska finnas med redan från början när nya projekt och byggen planeras.

att kommunen gör en kartläggning över behovet av belysning i dagsläget för att få en helhetsbild över kommunen belysningsbehov.

Socialdemokraterna i Värnamo kommun

genom

Sandra Adesund, Bo Svedberg och Åke Wilhelmsson

2020-09-24

§ 366 Dnr: TU.2020.193

Motioner, godkännande av kansliremisser

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att remittera motionerna enligt nedan att besvaras senast den 15 januari 2021.

1. Motion – Volontärarbete i Värnamo kommun; remiss kommunledningsförvaltningen. Dnr KS.2020.516.
2. Motion – Riktlinjer och god belysningsplanering; remiss tekniska utskottet. Dnr KS.2020.528.
3. Motion – Belysning för våra yngre; remiss tekniska utskottet. Dnr KS.2020.529.

Beslut skickas till:
Kommunledningsförvaltningen
Tekniska utskottet

Förslag till åtgärder för hastighet och trafiksäkerhet på Lagastigen

Ärendebeskrivning

Tekniska utskottet beslutade 23 mars 2021, § 69 att godkänna föreslagna åtgärder samt att föreslå kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige ansöka om extra investeringsmedel med 740 000 kronor för att förbättra gatubelysningen och göra tillägg i trafikskyltningen på Lagastigen.

Kommunstyrelsen beslutade 13 april 2021, § 145 att återremittera ärendet till tekniska utskottet.

Kommunstyrelsen har önskat förtydligande kring varför investeringen behöver göras skyndsamt.

Tekniska förvaltningen förtydligar behovet av att göra investeringen skyndsamt. Tekniska förvaltningens översyn och förslag till åtgärder för att förbättra säkerheten på Lagastigen kommer ur att samhällsbyggnadsförvaltningen tidigare fått i uppdrag att utföra en utredning kring trafiksäkerhet längs Lagastigen, detta efter allvarlig olycka.

Samhällsbyggnadsförvaltningen genomförde utredningen med stöd av konsult som levererade en rapport. Rapporten pekar på tre områden som är mer olycksdrabbade än andra, rondellen vid Lidl, rondellen vid Jönköpingsvägen samt området utanför Enehagens skola.

Tekniska förvaltningen har nyligen genomfört åtgärder vid Enehagens skola som avgjort har förbättrat trafiksäkerheten vid Enehagens skola.

Lagastigen är en huvudled in till Värnamo centrum och sedan viadukten stängdes har belastningen ökat på Lagastigen. Idag finns det en grundskola, Enehagens skola, och ett gymnasium, Finnvedens Gymnasium, utmed Lagastigen. I takt med att Värnamo kommun växer och att fler skall samsas på samma ytor är det viktigt att aktivt ta ställning för att barn ska få en säkrare och mer hälsosam skolväg. Historiskt sett har Lagastigen byggts om många gånger och gatubelysningen har tyvärr inte anpassats till alla ändringar. Idag finns det obelysta övergångsställen och

Tekniska förvaltningen

Tekniska utskottet

Dnr: TU.2020.53

gatubelysning med dåliga armaturer på Lagastigen, vilket gör att trafiksäkerheten inte är tillräckligt hög för en så trafikerad led.

Tekniska förvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen ser möjligheten att med föreslagna åtgärder åstadkomma en reell höjning av trafiksäkerheten och bedömer att den är möjlig att åstadkomma inför nästa vinter. Möjligheten till snar åtgärd som snabbt höjer trafiksäkerheten är anledningen till att tekniska förvaltningen föreslår åtgärden 2021, trots att det inte finns avsatt investeringsmedel för åtgärder.

Innehållet i tidigare tjänsteskrivelse återfinns under rubriken Utredning.

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta

att föreslå kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige ansöka om extra investeringsmedel med 740 000 kronor för att förbättra gatubelysningen och göra tillägg i trafikskyltningen på Lagastigen.

Anita Zukanovic
Projektledare

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Utredning

I augusti 2019 fick samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att med hjälp av NTF, Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, se över trafiksituationen på Lagastigen i Värnamo. Översynen resulterade i en rapport.

Samhällsbyggnadsförvaltningen inkom med skrivelse 16 mars 2020 till samhällsbyggnadsnämnden, som beslutade att skicka rapporten till barn- och utbildningsnämnden och tekniska utskottet. Tekniska utskottet beslutade 7 april 2020 att ge tekniska förvaltningen i uppdrag att återkomma med beslutsförslag.

Lagastigen är en huvudled in till Värnamo centrum och sedan viadukten stängdes har belastningen ökat på Lagastigen. På grund av detta har man redan gjort några trafiksäkerhetsåtgärder för att underlätta trafikflödet på Lagastigen. I den fördjupade översiktsplanen pekas Lagastigen ut som huvudcykelled och huvudbilled.

Idag finns det en grundskola, Enehagens skola, och ett gymnasium, Finnvedens Gymnasium, utmed Lagastigen. Trafiken runt skolor är ett växande problem i och med att allt fler barn, oavsett avstånd till skolan, blir skjutsade av sina föräldrar. Trafiksituationen runt skolorna blir ofta kaotisk och farlig för barnen.

I takt med att Värnamo kommun växer och att fler skall samsas på samma ytor är det viktigt att aktivt ta ställning för att barn ska få en säkrare och mer hälsosam skolväg. Forskning visar att barn som tar sig till skolan på egen hand blir mer självständiga och att barn som skjutsas till skolan mår sämre. Därför bör Värnamo kommun uppmuntra till andra sätt att ta sig till skolan än med bil.

Historiskt sett har Lagastigen byggts om många gånger och gatubelysningen har tyvärr inte anpassats till alla ändringar. Idag finns det obelysta övergångsställen och gatubelysning med dåliga armaturer på Lagastigen. Det nya övergångsstället vid Enehagens skola byggdes färdigt våren 2020. Det är många som passerar över Lagastigen just där på grund av skolorna som ligger där. Många cyklister passerar också över vägen där. Det är inte förbjudet för de som cyklar att korsa en väg på ett övergångsställe. Om man kliver av cykeln och leder den gäller

Tekniska förvaltningen

Tekniska utskottet

Dnr: TU.2020.53

samma regler som för gående. En cyklande som ändå korsar en väg på ett övergångsställe har alltid väjningsplikt både mot gående och mot fordon på vägen. Det här är en regel som oftast glöms bort av cyklister. Det finns skyltar som kan påminna cyklister om reglerna som gäller på ett övergångsställe och övergångsstället bör förses med sådana skyltar.

Tekniska förvaltningen har efter utredning kommit fram att många åtgärder som lyfts upp i rapporten redan är åtgärdade. Tekniska förvaltningens förslag på ytterligare åtgärder:

1. Byta ut gatubelysning och på vissa ställen flytta på belysningsstolparna, framför allt vid övergångställena. Belysningen behöver kompletteras med 19 nya stolpar, byte till LED-armaturer, 72 stycken samt specialarmaturer för fem spotlights.
2. Sätta upp skyltar som påminner cyklister om reglerna som gäller på ett övergångsställe.

Kostnaderna för åtgärderna beräknas till sammanlagt 740 000 kronor enligt uppställning nedan.

Etapp	Åtgärder	Kostnad
1.	Gatubelysning	730 000 kr
2.	Nya skyltar till cyklister på övergångspassage vid Enehagens skola.	10 000 kr

Det bedöms som viktigt att investeringen kan komma i gång så snart som möjligt, varför önskemålet är att kommunfullmäktige beviljar extra medel för planerade åtgärder för att öka trafiksäkerheten utmed Lagastigen.

§ 145 Dnr: KS.2021.206

Förslag till åtgärder för hastighet och trafiksäkerhet på Lagastigen

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att återremittera ärendet till tekniska utskottet.

Ärendebeskrivning

I augusti 2019 fick samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att med hjälp av NTF, Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, se över trafiksituationen på Lagastigen i Värnamo. Översynen resulterade i en rapport.

Samhällsbyggnadsförvaltningen inkom med skrivelse 16 mars 2020 till samhällsbyggnadsnämnden, som beslutade att skicka rapporten till barn- och utbildningsnämnden och tekniska utskottet. Tekniska utskottet beslutade 7 april 2020 att ge tekniska förvaltningen i uppdrag att återkomma med beslutsförslag.

Lagastigen är en huvudled in till Värnamo centrum och sedan viadukten stängdes har belastningen ökat på Lagastigen. På grund av detta har man redan gjort några trafiksäkerhetsåtgärder för att underlätta trafikflödet på Lagastigen. I den fördjupade översiktsplanen pekas Lagastigen ut som huvudcykelled och huvudbilled.

Idag finns det en grundskola, Enehagens skola, och ett gymnasium, Finnvedens Gymnasium, utmed Lagastigen. Trafiken runt skolor är ett växande problem i och med att allt fler barn, oavsett avstånd till skolan, blir skjutsade av sina föräldrar. Trafiksituationen runt skolorna blir ofta kaotisk och farlig för barnen.

I takt med att Värnamo kommun växer och att fler skall samsas på samma ytor är det viktigt att aktivt ta ställning för att barn ska få en säkrare och mer hälsosam skolväg. Forskning visar att barn som tar sig till skolan på egen hand blir mer självständiga och att barn som skjutsas till skolan mår sämre. Därför bör Värnamo kommun uppmuntra till andra sätt att ta sig till skolan än med bil.

Historiskt sett har Lagastigen byggts om många gånger och gatubelysningen har tyvärr inte anpassats till alla ändringar. Idag finns det obelysta övergångsställen och gatubelysning med dåliga armaturer på Lagastigen. Det nya övergångsstället vid Enehagens skola byggdes färdigt våren 2020.

Forts.

Ks § 145 (forts)

Det är många som passerar över Lagastigen just där på grund av skolorna som ligger där. Många cyklister passerar också över vägen där. Det är inte förbjudet för de som cyklar att korsa en väg på ett övergångsställe. Om man kliver av cykeln och leder den gäller samma regler som för gående. En cyklande som ändå korsar en väg på ett övergångsställe har alltid väjningsplikt både mot gående och mot fordon på vägen. Det här är en regel som oftast glöms bort av cyklister. Det finns skyltar som kan påminna cyklister om reglerna som gäller på ett övergångsställe och övergångsstället bör förses med sådana skyltar.

Tekniska förvaltningen har efter utredning kommit fram att många åtgärder som lyfts upp i rapporten redan är åtgärdade.

Tekniska förvaltningens förslag på ytterligare åtgärder:

1. Byta ut gatubelysning och på vissa ställen flytta på belysningsstolparna, framför allt vid övergångställena. Belysningen behöver kompletteras med 19 nya stolpar, byte till LED-armaturer, 72 stycken samt specialarmaturer för fem spotlights.
2. Sätta upp skyltar som påminner cyklister om reglerna som gäller på ett övergångsställe.

Kostnaderna för åtgärderna beräknas till sammanlagt 740 000 kronor enligt uppställning nedan.

Ettapp	Åtgärder	Kostnad
1.	Gatubelysning	730 000 kr
2.	Nya skyltar till cyklister på övergångspassage vid Enehagens skola.	10 000 kr

Det bedöms som viktigt att investeringen kan komma igång så snart som möjligt, varför önskemålet är att kommunfullmäktige beviljar extra medel för planerade åtgärder för att öka trafiksäkerheten utmed Lagastigen.

Tekniska utskottet beslutade 23 mars 2021, § 69 att godkänna föreslagna åtgärder.

Tekniska utskottet beslutade även föreslå kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige ansöka om extra investeringsmedel med 740 000 kronor för att förbättra gatubelysningen och göra tillägg i trafikskyltningen på Lagastigen

Beslut skickas till:
Tekniska utskottet

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Madelene Tradefelt
Telefon: 0370-37 71 78 (direkt)
E-post: madelene.tradefelt@varnamo.se

Tjänsteskrivelse

Trafiksäkerhetsanalys Lagastigen

Dnr: 19.2187.512

Bakgrund

I augusti 2019 fick samhällsbyggnadsförvaltningen på egen begäran i uppdrag att med hjälp av NTF se över trafiksituationen på Lagastigen.

Bedömning

NTF har gjort en trafiksäkerhetsanalys och lämnat över rapporten till samhällsbyggnadsförvaltningen. I rapporten kan man läsa om vikten av hastighetssäkrande och hastighetsdämpande åtgärder, underhåll av gc vägar och även beteendepåverkan. Enligt NTF är beteendepåverkan en stor del och de har flera konkreta tips om hur vi kan arbeta vidare med detta. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer därför att flera förvaltningar bör ta del av rapporten och öppnar upp för eventuella samarbeten över förvaltningarna.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

att godkänna informationen samt

att skicka rapporten till barn-och utbildningsnämnden och tekniska utskottet.

Madelene Tradefelt
Handläggare

RAPPORT

ANALYS AV TRAFIKMILJÖ LAGASTIGEN VÄRNAMO KOMMUN

Rapporten sammanställd av:

NTF Jönköping
Östra Storgatan 106
553 21 Jönköping

Telefon: 036-16 25 51
E-post: jonkoping@ntf.se
jonkoping.ntf.se

Innehållsförteckning	Sida
1. Sammanfattning	3-4
2. Inledning	
<i>2.1 Utredningsområde</i>	5
<i>2.2 Uppdragbeskrivning</i>	5
<i>2.3 Metod</i>	5
3. Analys och Förslag	
<i>3.1 Olyckstatistik</i>	6
<i>3.2 Flödesmätning Lagastigen</i>	7
<i>3.3 Åtgärdsförslag hastigheter</i>	8-10
<i>3.4 Oskyddade trafikanter</i>	10-11
<i>3.5 Säker skolväg</i>	11
<i>3.6 Åtgärdsförslag säker skolväg</i>	12-13

1. Sammanfattning

Trafikproblem går inte alltid att lösa med fysiska och/eller tekniska trafiklösningar. Om förenklingar för biltrafiken in i områden prioriteras kommer bilen fortsätta vara ett smidigt och attraktivt alternativ, vilket gör att fler väljer bilen istället för alternativa färd sätt. Möjligen kan en kortsiktig förbättring ske, men efterhand så kommer biltrafiken och de problem den för med sig att återigen uppstå, och de tidigare gjorda förändringarna kommer inte vara tillräckliga. Det blir således en ond spiral där fler och fler åtgärder kommer att krävas.

Det handlar istället om att göra trafikmiljön tydligare för att öka trafiksäkerheten och att uppmuntra och motivera andra färdmedel som inte bidrar till försämrade trafiksäkerhet, och som inte är lika utrymmeskrävande.

För att förbättra trafikmiljön som helhet bör kommunen jobba för att minska biltrafiken. Detta ställer krav på förutsättningarna för att resa med andra färdmedel och utformningen av trafikmiljön så att det blir säkert att färdas som oskyddad trafikant.

Bland de föreslagna åtgärderna finns ett antal förbättringar av skolvägarna som framförallt syftar på att göra dessa säkrare för elever att gå eller cykla på, men även för att få fler föräldrar att gå eller cykla tillsammans med sina barn.

De åtgärder som är kopplade till trafiken runt skolområdet är framförallt att arbeta med åtgärder för att få fler att cykla eller gå till skolan. För att detta ska fungera krävs det åtgärder för de oskyddade trafikanterna främst säkra passager i anslutning till skolområdet. Här bör man prioritera säkra GC-vägar med förstärkta passager i anslutning till korsningar.

Prioriterade åtgärdsförslag

- Hastighetssäkrad GCM-passage med anslutning från Skolgatan över Lagastigen.

- Genomföra åtgärder för att säkra trafikmiljön på de 3 platser som utmärker sig i olycksstatistiken. Till exempel hastighetssäkrade passager, samt att se över cirkulationsplatserna i anslutning till Lagastigen. En skyltad hastighetssänkning kan krävas för att

säkerhetsställa cirkulationsplatsens funktion. Låg hastighet, företrädesvis 30 km/h är en hastighet som enligt forskning skapar ett bra samspel mellan motorfordonsförare och oskyddade trafikanter.

- Separering av de olika trafikslagen. Kan till exempel handla om mittseparering på gång- och cykelvägarna, samt räcke mellan gång- och cykelvägarna och bilvägen.
- Se över belysningen på de passager där man har störst flöden av oskyddade trafikanter.
- Se över möjligheten att placera digitala hastighetsdisplayer på strategiska punkter på Lagastigen, för att på så sätt reducera hastighetsöverträdelser.
- Arbeta kontinuerligt med beteendepåverkan för ökad trafiksäkerhet. Acceptansen och förståelsen för trafiksäkerhet har en tendens att förminskas när olyckorna blir färre. Kommunen bör därför fortsätta samt utveckla sitt arbete med de "mjuka trafikfrågorna" för att på så sätt skapa en fortsatt acceptans, förståelse och respekt i trafiken bland allmänheten.

2. Inledning

2.1 Utredningsområde

Sträckan som utreds i denna rapport är Lagastigen i Värnamo. (Se röd markering i kartbild)

Sträckan är en viktig genomfartsled för Värnamo kommun där tung trafik, kollektivtrafik, biltrafik och oskyddade trafikanter skall samsas om utrymmet.

2.2 Uppdragsbeskrivning

Uppdraget NTF Jönköping ska genomföra är:

- Hur kan vi göra Lagastigen säkrare för våra oskyddade trafikanter?
- Säkrare passager och skolväg
- Problem med höga hastigheter, vad kan göras?

2.3 Metod

I ett inledande möte med Värnamo kommun har målpunkter och begränsningar diskuterats. Utifrån det underlag som har tillhandahållits från Värnamo kommun har analysen gjorts. Tillvägagångssättet har varit att genomföra studier på plats på sträckan. Dels genom att analysera flödesmätningar som har gjorts på sträckan. Också genom studier på plats under morgontrafiken och eftermiddagstrafiken då det är mest blandtrafik på platsen för att kartlägga förutsättningarna för de oskyddade trafikanterna.

Begreppsdefinitioner i texten:

GC-väg=Gång- och cykelväg

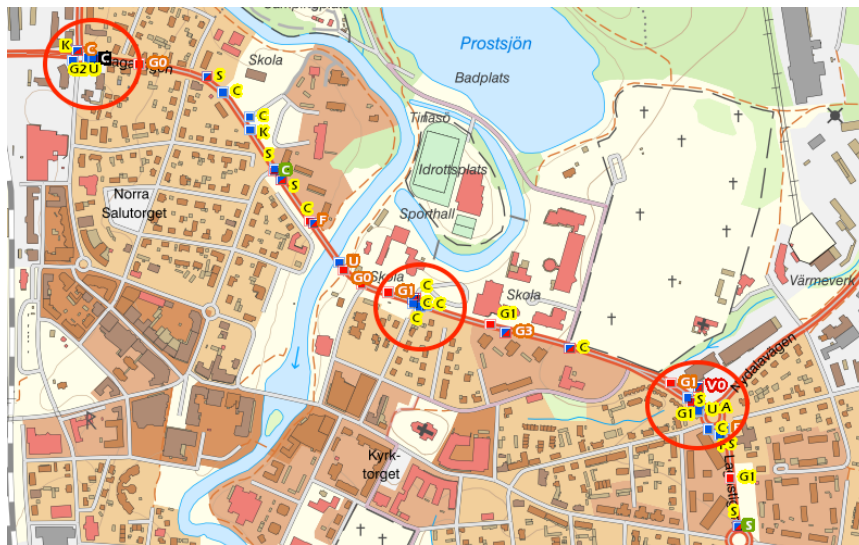
GCM-passage=Gång-, cykel- och mopedpassage

ÅDT=Årsdygnstrafik

MM=Mobility Management

3.1 Olycksstatistik

STRADA (Swedish Traffic Data Acquisition) är ett informationssystem som hanterar skador och olyckor inom hela vägtransportsystemet. Systemet bygger på data från 2 källor, polisrapporterade olyckor och sjukvårdsrapporterade olyckor. De polisrapporterade olyckorna har ganska bra tillförlitlighet och har registrerats rikstäckande sedan 2003, men alla sjukhus i Sverige har fram till 2013, inte rapporterat in sina olyckor i STRADA. Då det bara rapporteras olyckor på landets akutsjukhus och inte på vårdcentraler, kan ett mörkertal finnas, vilket är mycket rimligt. Det gäller då främst rapporteringen gällande de lindriga skadorna. De data som används i analysen är hämtade från STRADA och gäller de 9 senaste åren, 2010–2019.

Under denna period har 43 olyckor inträffat på lagastigen, varav 1 dödsolycka. I analysen ser vi att det finns 3 mer olycksfrekventa områden. (Se markeringar i kartbilden)

14 av olyckorna har varit cyklist i kollision med motorfordon och detta är den enskilt största olyckstypen.

3.2 Nulägesanalys av hastigheter på Lagastigen

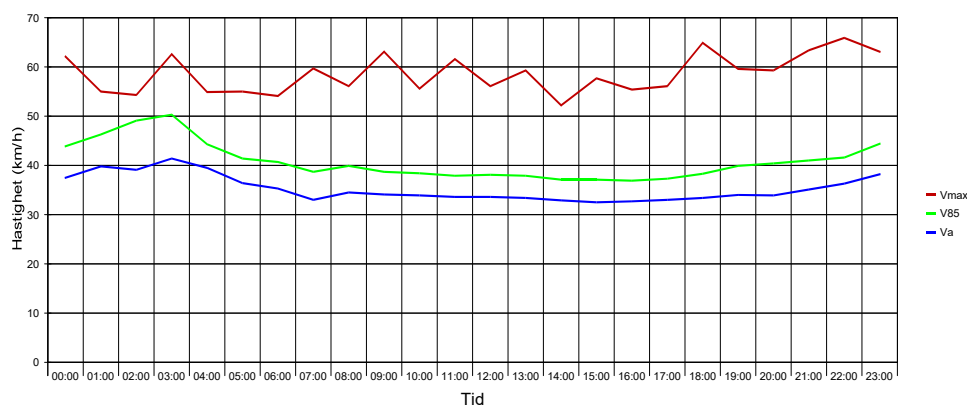
Under vecka 45 genomfördes en flödesmätning på lagastigen i syfte att få information kring hastigheter och trafikflöden. Under denna vecka var det dels ett vägarbete som pågick vid infarten till skolområdet, samt att en hastighetsdisplay var placerad vid samma ställe. Detta kan ha haft inverkan på mätresultatet.

Mätutrustningen var placerad på en belysningsstolpe i höjd med Vikingagatan och mätte trafik i bägge färdriktningarna.

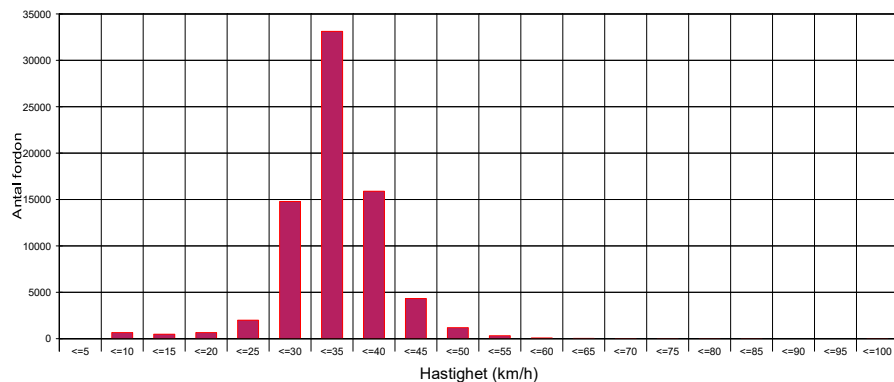
Hastigheter:

Genomsnittshastigheten under mätperioden var 34 km/h, 85-percentilen 39 km/h och högsta uppmätta hastighet var 100 km/h.

Hastigheter under mätperioden. (Vmax=maxhastighet, V85=85-percentil, Va=Genomsnittshastighet)

Hastighetsprofil

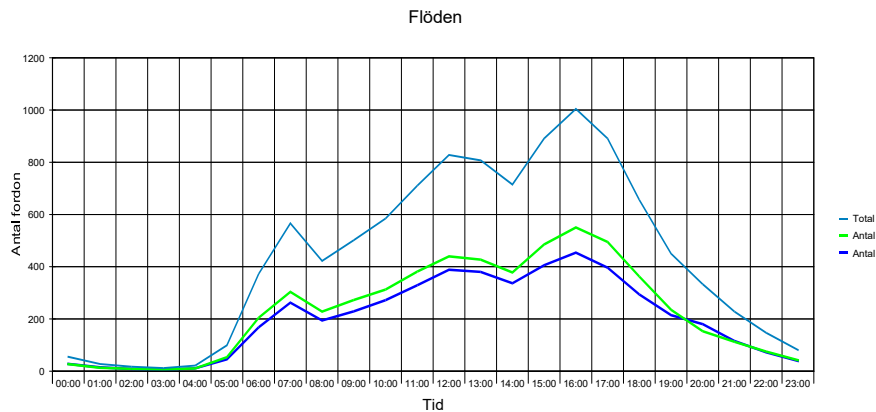
Flöden:

Totalt så registrerades 73,659 fordon under mätperioden.

Mest trafik har man mellan 16,00-17,00 då det passerar ca 1000 fordon/h.

Under morgonen då det är mycket barn och unga i rörelse är det ca 600 fordon/h.

ÅDT är 10 528 fordon.

3.3 Åtgärdsförslag hastigheter

Hastigheten är en av de viktigaste faktorerna som styr trafiksäkerheten, både när det gäller olycksrisk och skaderisk. Hastighet påverkar såväl sannolikheten att bli inblandad i en olycka som hur allvarliga skador man får vid en eventuell olycka. Vid ökade hastigheter ökar dessutom bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp kraftigt utan att väsentliga tidsvinster görs.

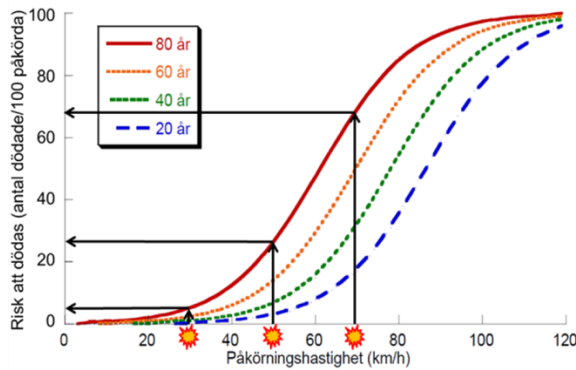
Hastighet och olycksrisk

Betydelsen av hastighet för olycksrisken beror främst på att den påverkar den sammanlagda stoppsträckan som består av reaktionssträcka och bromssträcka. Vid en hastighet i 30 km/tim hinner man stanna för ett hinder som befinner sig på cirka 12 meters avstånd. Kör man istället 50 km/tim kommer man att kollidera med hindret i 50 km/tim eftersom man inte ens hunnit börja bromsa.

Hastighet och skaderisk

Sambandet mellan kollisionshastighet och risken att skadas bygger på människokroppens biologiska tolerans mot yttre våld. Vid en kollision, när trafikanten sitter i ett skyddat fordon, fortsätter kroppen i fordonets rörelseriktning tills den slår i interiör, fångas upp av bälte eller krockkudde, eller kastas ut och träffar föremål utanför bilen. Dessutom förflyttar sig kroppens inre organ i samma hastighet tills de träffar på kroppens skelettdelar, och i denna inre kollision kan mycket allvarliga skador uppstå.

Den energi som kroppen har under färd kallas rörelseenergi. Krockvåldet, det vill säga kraften som uppstår när rörelseenergin omvandlas, utvecklas vid plötsliga stopp och vid de plötsliga accelerationer som en mindre personbil kan utsättas för i kollision med ett större fordon.

Oskyddade har högre skaderisk

Studier av olika kollisionshastigheter i olyckor mellan bil och gående visar att det är fem gånger högre risk att den gående omkommer om den blir påkörd i 50 km/tim än i 30 km/tim. Risken att dödas är också betydligt högre för äldre gående än för yngre, vilket gäller alla äldre oskyddade trafikanter på grund av en skörare kropp.

Trafikanter som kör för fort

Målet år 2020 är att minst 80 procent av trafikarbetet ska ligga inom gällande hastighetsgräns, både på det statliga och kommunala vägnätet. År 2018 var andelen trafikarbete inom hastighetsgräns 45 procent på det statliga vägnätet och 66 procent på det kommunala vägnätet.

På det kommunala vägnätet med hastighetsbegränsning 40 km/tim körde 53 procent av trafiken inom gällande hastighetsgräns år 2018. På gator med 50 km/tim var det 66 procent som höll hastighetsgränsen, på gator med 60 km/tim var det 80 procent och på gator med 70 km/tim var det 79 procent. Hastighetsefterlevnaden är därmed lägst på gator med 40 km/tim. Sett till alla hastighetsgränser år 2018 var andel inom hastighetsgräns 65 procent för personbilar, 74 procent för buss och lastbil och 87 procent för lastbilar med släp.

Sänkta hastigheter räddar liv

Hastighetsgränsen på vägarna sätts efter vägens säkerhetsstandard, tillsammans med hänsyn till faktorer som miljö, tillgänglighet och regional utveckling (till exempel arbetspendling). Om alla håller hastighetsgränserna kan många liv räddas varje år. I genomsnitt räddas 15 liv per sänkt km/tim i genomsnittlig reshastighet.

Gupp och andra hastighetsdämpande fysiska åtgärder

Andra åtgärder för sänkt hastighet är hastighetsdämpande fysiska åtgärder i vägen på sträckor där det är extra viktigt att hastigheten är låg, till exempel där det finns många oskyddade trafikanter, vid övergångsställen eller andra gång- och cykelpassager. Det kan vara olika typer av gupp, sidoförflyttningar och avsmalningar. Hastighetsdämpande åtgärder ska vara utformade och placerade så att de inte medför en ökad olycks- och skaderisk. Att bygga om en korsningspunkt till cirkulationsplats leder till sänkt hastighet och lägre olycksrisk.

Även digitala hastighetsskyltar har god effekt på hastighetsefterlevnaden.

Belysning

Belysning längs GC-vägar fyller flera behov. Dels skapar det trygghet och gör att fler människor vill röra sig i utomhusmiljö. Ur trafiksäkerhetssynpunkt är det viktigt att GC-trafikanter både kan upptäcka hinder på vägen, isfläckar, stenar och dylikt samt att själva synas i mörker. Av den anledningen bör ljuset fördelas så att både trafikanterna och vägen blir upplyst och man bör beakta jämnhet och ljusstyrka.

Där GC-stråk korsar Lagastigen är belysningen extra viktig, främst för att göra de oskyddade trafikanterna mer synliga för motortrafiken. Kan man då hitta en belysningsmodell som koncentrerar ljuset på själva passagen så man tydligt ser oskyddade trafikanter som passerar är det bra.

3.5 Säker skolväg

Barns skolvägar utgör idag inget stort trafiksäkerhetsproblem sett till antalet inträffade olyckor. Däremot är det ett stort problem att föräldrar inte vågar låta sina barn gå eller cykla till skolan.

Stress är också en faktor som gör att föräldrar i större utsträckning skjutsar sina barn till skolan, istället för att gå eller cykla med dom. Följden blir att barn istället skjutsas i bil, vilket ger ökad biltrafik och ökad risk kring skolorna.

Varje år genomför försäkringsbolaget IF en enkätundersökning bland landets rektorer kring trafiksituationen utanför skolor. 2018-års resultat visar att 60% av de tillfrågade anser att trafiksäkerheten är ett problem, och hela 45 % anser att föräldrar utgör den största risken. En *trygg* skolväg är när barn och vuxna upplever att det är säkert att vistas i trafiken till och från skolan. En *säker* skolväg betyder att barnen inte ska skada sig i trafiken till och från skolan. Saker som kan bidra till en säkrare och tryggare skolväg är bland annat: separerade gång- och cykelbanor, få bilar med låga hastigheter, fler som cyklar och går, säkra passager osv. Men det krävs framförallt beteendeförändrade åtgärder. Tex åtgärder som motiverar fler att gå eller cykla med sina barn till skolan.

3.6 Åtgärdsförslag Säker skolväg

MM-åtgärder (Åtgärder för att påverka och förändra beteenden)

Kommunicera säkra gång- och cykelvägar till skolan

För att uppmuntra gång och cykel som transportsätt till skolan tas en karta med rekommenderade vägar fram. Denna visar avstånd från olika upptagningsområden och den genaste vägen till skolan/förskolan. Kartan kan användas dels vid planering av området men även till att dela ut bland föräldrar för att uppmuntra en förändring.

#Minskolväg

Uppmuntra användandet av NTF:s digitala hjälpmedel #Minskolväg. Detta i syfte för att dels lyfta frågan bland både föräldrar och elever, men också för att kunna plocka fram ett underlag kring hur skolelever rör sig i området, och identifiera de stråk som bör prioriteras.

Vandrande skolbuss

Uppmuntra föräldrar att börja med "Vandrande skolbuss" Detta för att förbättra trafiksituationen vid skolor främst på morgonen.

Utökad cykelskola för barn

Nyttja koncept för cykelskola för barn minst 1 gång per läsår. Kan med fördel bedrivas på vårterminen i grundskolan.

Information

Riktade utskick gällande information om åtgärder intill skolan (före, under, efter)

Information i samband med föräldramöten. Genomföra resvaneundersökning bland både elever på skolan samt föräldrar. Hänvisning för biltrafik från olika områden för att fördela flöden. Göra flödesmätningar på cyklister utmed huvudstråken för att identifiera de hårdast belastade stråken.

Generell trafiksäkerhetsinformation till elever med fokus på cykel.

GC-bro över Storån i Forsheda

Ärendebeskrivning

Under de höga vattenflödena våren 2020 konstaterades att den gamla järnbron över Storån öster om Forsheda (mellan väg 27 och järnvägen) är i dåligt skick. I väntan på besiktning stängdes bron av för all slags passage. Besiktning har sedan utförts och visar på att bron är i mycket dåligt skick och måste renoveras eller ersättas.

Bron har fram tills att den stängdes varit väldigt viktig för närrecreationen för invånarna i Forsheda samhälle, vilket styrks av bland annat Forsheda vägförening och i lokala forum på sociala medier.

Bron med sitt läge ligger längs den sträckning som Värnamo kommun samt Trafikverket (Åtgärdsvalsstudier Smålandsstenar-Bor) pekat ut som den framtida sträckningen för GC-led mellan Forsheda och Värnamo. Värnamo kommun har därför avvaktat med åtgärder på bron i väntan på Trafikverkets studier för att eventuella satsningar på bron inte ska avvika från Trafikverkets kravställningar på kommande GC-led. Avvikelse kan göra att Värnamo kommun går miste om möjligheten till statlig medfinansiering.

I närtida dialog med Trafikverket har framkommit att Trafikverket inte ser att befintligt broläge är aktuellt för kommande GC-led. Efter detta besked har teknisk förvaltningen kontaktat sakkunnig för att få en indikation på kostnader för renovering av befintlig bro alternativt ersätta densamma.

Befintlig järnbro har ett visst kulturhistoriskt värde på grund av sin höga ålder men kostnader för renovering bedöms flera gånger högre än kostnader för att ersätta bron men en enklare prefabricerad variant för gång och cykeltrafik.

Tekniska förvaltningen har för avsikt att snarast ta fram förslag på ny bro över Storån med kostnadskalkyl och förslag på finansiering.

Tekniska förvaltningen

Tekniska utskottet

Dnr: TU.2021.77

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta
att godkänna informationen

Linus Enochson
Projektör

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Redovisning av Värnamo kommuns miljöarbete 2020

Ärendebeskrivning

En uppföljning av Värnamo kommuns miljöarbete har upprättats för 2020. Uppföljningen utgår från goda exempel inom de prioriterade områdena som finns i miljöplanen men följer också upp alla åtgärder och indikatorer kopplat till planen. Uppföljningen problematiserar också kring de utmaningar och problem som finns kring miljöfrågor i ett brett perspektiv.

Kommunstyrelsen beslutade den 13 april 2021 § 161 att godkänna miljöredovisningen för 2020 samt att skicka den som information till samtliga nämnder.

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta
att godkänna informationen.

Maria Grimstål
Nämndsekreterare

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

§ 161 Dnr: KS.2020.199

Redovisning av Värnamo kommuns miljöarbete 2020

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna miljöredovisningen för 2020 samt

att skicka den som information till samtliga nämnder.

Ärendebeskrivning

Som en uppföljning av Plan för Värnamo kommuns miljöarbete görs varje år en miljöredovisning. Redovisningen tar upp goda exempel på vad som hänt under miljöåret och resonerar kring vilka utmaningar vi står inför framöver. Tillhörande miljöredovisningen finns även bilaga för uppföljning av åtgärder samt indikatorer.

Kommunledningsförvaltningen föreslår i skrivelse 1 april 2021 kommunstyrelsen besluta

att godkänna miljöredovisningen för 2020 samt

att skicka den som information till samtliga nämnder.

Beslut skickas till:
Utvecklingsavdelningen
Samtliga nämnder
Tekniska utskottet

Redovisning av Värnamo kommuns miljöarbete 2020

Datum: 2021-04-13

Dokumentet gäller för: Kommunstyrelsen och kommunens nämnder och utskott

Dokumentansvarig: Miljöstrateg, Kommunledningsförvaltningen

INLEDNING.....	s. 2
MINSKAD KLIMATPÅVERKAN.....	s. 3
HÅLLBAR BEBYGGD MILJÖ.....	s. 4
ANSVARSFULL RESURSHANTERING.....	s. 5
INSIKT OCH HANDLINGSKRAFT.....	s. 6
FRAMTID OCH UTMANINGAR.....	s. 7
BILAGA ÅTGÄRDER.....	s. 8
BILAGA INDIKATORER.....	s. 38

Innehåll

Denna redovisning följer upp Plan för Värnamo kommuns miljöarbete och lyfter vissa exempel på hur vi har arbetat med olika miljöfrågor under 2020. Den utgår ifrån utmaningar som Värnamo kommun har och hur vi har jobbat med dem. Redovisningen är inte heltäckande i sina exempel eftersom mycket görs i linjeorganisationen och goda exempel och insatser sker dagligen. Miljöfrågor är till exempel en självklar del i undervisningen i skola- och förskola och utgör basen för inspektörernas arbete på miljöavdelningen. Denna redovisning lyfter exempel utöver linjeorganisationen, som är unika eller tillfälliga och förhoppningsvis inspirerande. Sammanfattningsvis presenteras några utmaningar vi i stora drag har framför oss och områden vi behöver fokusera mer på framöver.

Denna redovisning följer inte upp verksamheternas mål och aktiviteter kopplat till Värnamo kommuns övergripande klimatomål "Klimatsmarta val underlättas". Detta görs i årsredovisningen. Inte heller följer den upp mål eller visioner på regionalt, nationellt eller på EU- och FN-nivå, även om dessa har legat till grund för utformningen av Plan för Värnamo kommuns miljöarbete.

Varför en redovisning?

Miljö, energi- och klimatfrågor spelar en allt större roll i takt med att kunskapen ökar kring människans påverkan på jordens ekosystem och planetens begränsningar. Kraven på svenska kommuners arbete med miljö- och hållbarhetsfrågor samt efterfrågan på resultat ökar ständigt. Det är därför viktigt att vi får en bild av våra utmaningar och följer upp hur vi arbetar med dessa. Det är också viktigt att kasta ett öga bakåt i tiden för att kunna se utvecklingen i vissa frågor och lyfta goda exempel som inspiration framåt.

Två bilagor tillhör denna uppföljning. Den ena följer upp åtgärder och den andra indikatorer. Båda är kopplade till Plan för Värnamo kommuns miljöarbete. Indikatorerna är inte heltäckande avseende att påvisa en hållbar utveckling inom miljöområdet, men ger en fingervisning om hur olika områden utvecklas.

Läs mer

De nyckeltal som vi förbundit oss till genom vårt medlemskap i föreningen Sveriges ekokommuner finns på sekom.miljobarometern.se/varnamo. Sveriges ekokommuner består av cirka 110 medlemskommuner och Regioner och jämförelsen i nyckeltalen ska inte förväxlas med rikssnittet. Förutsättningarna skiljer sig åt mellan kommunerna, vilket bör tas i beaktning vid jämförelse. Nyckeltalen utan jämförelser med andra kommuner speglas även i bilagan med indikatorer.

I kommunens årsredovisning och delårsrapport går det att läsa mer om övergripande nyckeltal och åtgärder kopplat till hållbarhet och klimatomålet.

Aktuell Hållbarhets kommunranking är för många kommuner en inflytelserik jämförelse och den enda rankingen som idag på bred front mäter kommuners hållbarhetsarbete. Frågorna är formulerade utifrån tidningens eget fokus och placeringen är svår att jämföra över tid då frågorna i enkäten är olika varje år. Rankingen bör läsas med behållningen att alla kommuner har olika möjligheter och förutsättningar: kommunrankning.miljobarometern.se/

Energianvändning och transportmöjligheter är grunden till vårt moderna välfärdssamhälle och med ökad tillväxt ökar också behovet av tillgång på ren energi och snabba transporter. En stor andel av de ökade utsläppen växthusgaser i atmosfären är dock sammankopplade med just detta och kommer av sättet vi utvinner, omvandlar och använder fossil energi - främst genom förbränning av kol, olja och naturgas.

Energi

Värnamo kommuns egenproducerade energi kommer från våra 7 solcellsanläggningar (Linneberg, Finnvedens gymnasium, Gummifabriken, Rörestorpsgården, Nylunds- Mosslelunds- och Leklundens förskola). Som regel monteras solceller på alla nybyggnationer och målet är alltid att nå Miljöbyggnad silver när det gäller energiklassningen. De medel som finns för energibesparing i fastigheter har under året gått till att byta gamla värmekälla till värmepump på Fryele förskola, utbyte av gammal belysning till LED på Mossleskolan och utbyte av olja- och pelletspannor till närvärme i Forsheda-Bredaryd och Bor.

På reningsverket Påslund bildas i reningsprocessen av slammet rötgas som genom förbränning genererar värme till byggnaderna och delar av processen. Under året producerade reningsverket totalt 2 685 334 kWh, då vi saknar möjlighet att tillvarata hela effekten facklades därför 1 602 970 kWh. Här finns stor potential att tillvarata den effekt som idag går till spillo. Med tanke på att produktionen ökar ju fler vi blir och ju fler överföringsledningar vi kopplar på, desto mer relevant blir det att hitta en lösning snabbt. Av gasen går det antingen att göra el eller värme.

Resor och transporter

Genom projektet Värnamo laddar upp har laddmöjligheterna internt ökat, vilket har varit en förutsättning för inköp av elfordon såväl i verksamheterna som bilpoolen. Cirka 75 laddpunkter och 65 fossiloberoende fordon har köpts in under projektets tre år. Totalt finns 97 fossiloberoende fordon i organisationen, vilket utgör 39% av fordonsflottan, men en stor andel av dieslbilar tankas med HVO100. Möjligheten att köra alla dieseldrivna fordon på detta bränsle är stor. Fler kan nyttja tankning på tekniska förrådet och Bredasten. Möjligheten att byta ut dieseln även inom räddningstjänst finns, vilket flera andra kommuner valt att göra.

Trots projektet är det en utmaning att ställa om den interna fordonsflottan. Idag hanterar inte logistikenheten alla fordon, även om det skulle gynna helhetsbilden. Det går heller inte att ersätta fossildrivna fordon mot fossiloberoende då till exempel ladd- och tankinfrastruktur och räckvidd inte är optimal. För att kraftigt öka utbytet krävs förändringar i verksamheterna, vilket är komplicerat. Till exempel gör kommunens enda gasstation det rent logistiskt och tidsmässigt omöjligt för de flesta av våra fordon att tanka. Här hade fler mindre stationer på olika platser i kommunen behövts.

Att ersätta drivmedel är dock inte hela lösningen. Att minska det fysiska resandet över lag behövs också. En fördel med coronapandemin har varit den positiva utvecklingen av digitala mötesformer och minskade transportutsläpp. Då pandemin blev långvarig är chansen stor att vanan vid digitala träffar håller i och bidrar till att vi minskar våra resor även efter pandemin.

Att skaffa kollektivtrafikkort för resande i tjänsten är fortfarande osmidigt då Regionen inte erbjuder bra sätt att köpa eller fylla på kort som inte är för privatpersoner. Förbättringar inom detta område lär ta tid. Möjligheten att till exempel byta bilen mot last- och elcyklar har potential i stadsmiljö. Idag hanterar alla förvaltningar sina egna cyklar. Ett enhetligt logistikansvar för cyklar, likt upplägget med bilar, hade skapat en bättre översyn med möjlighet att utöka utbudet, flexibiliteten, bättre underhåll och en dialog kring vad som behövs för att bli en cykelvänlig arbetsplats, som behov av garage och pumpstationer.

Under 2020 erbjöds alla anställda en kurs i sparsam körning. Vårens kurser ställdes dock in på grund av pandemin och under hösten deltog endast ett fåtal, pandemin hade då stegrat ytterligare. De som deltog var dock positiva i utvärderingen och uppgav att de lärt sig minska sin drivmedelsförbrukning.

Värnamo kommun har dels en hög andel verksamhetsfordon och kör dels långt med egen bil i tjänsten, vilket kostar oss mycket i både utbetalningar och administration. Många landsbygdskommuner har problem med höga kilometerantal men vi har en oproportionellt hög andel då det finns infrastruktur som i många fall stödjer andra alternativ. I mångt och mycket är detta en fråga om kultur men också verksamhetsplanering.

Under 2020 antogs en ny riktlinje för tjänsteresor. Här framgår tydligt vilken prioriteringsordning olika reseslag har, men för att den ska efterlevas behöver den bli känd- framför allt hos de som planerar och godkänner resor.

Hur vi bor och lever påverkar miljön på många sätt. Genom att utveckla en god fysisk planering med moderna och flexibla lösningar för långsiktigt hållbar bebyggelse, fungerande vattenförsörjning, avfallshandling, infrastruktur och kollektivtrafiklösningar samt en rik och levande vardagsmiljö som lyfter ekosystemtjänsterna som en del av naturkapitalet, kan vi miljöanpassa vardagsstrukturer i samhället.

Samhällsplanering

Under 2020 antog Värnamo kommun en övergripande plan för grönstruktur. Planen utgår ifrån begreppet hållbar utveckling och innehåller strategier för hur kommunen ska arbeta i frågor om grönstruktur. Även en inventering med utvecklingsförslag antogs för Värnamo stad. Om de efterföljs innebär detta en ambitionshöjning för de gröna frågorna inom såväl planprocess, projektering och exploatering som i anläggning och drift.

Arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan för Värnamo stad påbörjades under året. Den har ställts ut på samråd och bland annat presenterats för en klass som läser geografi/samhällskunskap. Den fördjupade översiktsplanen bygger på principen att under planperioden utveckla Värnamo stad inom nuvarande tätortutbredning. Det betyder att vi ska hushålla med våra markresurser och undvika att ta jordbruksmark och värdefulla naturmiljöer i vårt omland i anspråk.

Under året påbörjades även ett forskningsprojekt tillsammans med Lunds universitet i syfte att kunna göra bra vägval vid byggandet av det hållbara bostadsområdet vid bland annat Prostsjön. Genom projektet får Värnamo kommun en anknytning till forskning och internationella kontakter och kan ges möjlighet till innovativa lösningar för att minska klimatpåverkan och för att kunna möta framtida klimatförändringar.

Naturvård och rekreation

2020 var ett speciellt år och i följderna av pandemin ökade nyttjandet av parker och friluftsområden rejält. Satsningar som X-rundan, Aktivitetsrundan och Pinna på är alla för året nya aktiviteter som lockade ut folk. De som sökte sig till tätortsnära natur kunde till exempel använda sig av nya eller renoverade vandringsleder, terränglöpningsspår och banor för enduro och mountainbike men också grillplatser och bänkar. Ett exempel är förlängningen av videstigen ner mot Osudden som leder förbi en tidigare "gömd" sjön och den nu färdigställda paradiserundan, en 6,2 km lång vandringsled i Dannäs. Även cykelbara vägar av hög kvalitet mellan Lindstad-Värnamo (etapp 1, Fryele cykelbar led) och Lanna-Bredaryd har jobbat fram i samverkan med befintliga vägsamfälligheter. Satsningar på båtplatserna vid Osudden fortsatte även 2020 med bland annat en båtbygga på 54 meter med plats för 15 båtplatser och tre nya lyktstolpar.

Mycket fokus under 2020 har legat på våtmarker och dagvattenrening. Största projektet har under året varit att omvandla gammal och förbrukad jordbruksmark vid Stomsjö till en 5 hektar stor våtmark. Förhoppningen är att detta ska öka livsmiljön för bland annat fågellivet men dammen fungerar också som ett fördröjningsmagasin. Dammen är första etappen i ett projekt med insatser planerat för området under flera år.

Även i Rydaholm har en damm på 1.3 hektar tillskapats vid

elljusspåret:s södra del. Anläggningen har byggts för att ytterligare fördröja och rena dagvattnet som kommer från Rydaholm och för att skapa nya livsmiljöer för växter och djur. Samma funktion fyller det nya anläggningen i Bredaryd som tar emot hälften av ortens dagvatten.

Tillsammans med föreningslivet har under 2020 naturparken Lille Mosse skapats i myrområdet i Borgen Outdoor. På platsen installerades bland annat slingrande plankspång, vindsydd, grillplatser och ett rekreationsdäck på 120 m² samt Källemos sittfåtölj Aluminium. Även två små vattenspeglar togs fram på platsen. I övrigt finns fem dammar i området.

Alla ämnen och material som vi använder kommer från olika naturresurser och det har stor betydelse för miljön vilka produkter vi väljer att konsumera och hur vi sedan hanterar dessa när vi förbrukat dem. För att på ett uthålligt sätt kunna använda, återanvända, återvinna eller slutligen destruera med minsta möjliga miljöpåverkan behöver vi effektiva och giftfria kretslopp samt fokusera på övre processer i avfallstrappan.

Konsumtion

En betydande del av kommunens konsumtionsrelaterade miljöpåverkan är förknippat med livsmedel. Hur och var livsmedel produceras, processas och transporteras avgör vilka som är klimatsmarta och vilka vi bör undvika eller minska konsumtionen av. Hur vi hanterar, tillagar, förvarar och sedan kastar maten har också stor betydelse. Därför är det viktigt att tänka på alla delar av livsmedelskedjan när vi väljer varor, allt från maten som lagas i skol- och seniorrestaurangerna till kaffet i automaten och middagen på EKB-hem. För sitt strategiska arbete utifrån prioriteringen närproducerat, svenskt, ekologiskt fick måltidsservice motta LRF Jönköping läns kommunpris.

Under 2020 påverkades kommunorganisationens möjligheter till intern återanvändning av möbler och inventarier då besparingskrav på medborgarförvaltningen resulterade i neddragen verksamhet på Jobbcenter. Uppdraget att hantera inventarier på en andra hands-marknad kvarstod men bland annat möjligheten att hämta/lämna försämrades. Endast 95 möbler levererat ut under 2020. Även second-hand-butiken Östboboden lades ner.

Under året har en förvaltningsöverskridande grupp skapats för att stödja utvecklingen av verksamheternas kemikaliehantering. I slutet av året fanns 1700 olika kemikalier registrerade i systemet iChemistry, vilket översteg avtalsgränsen. Även om det är bra att kemikalierna registreras är det för många jämfört med andra kommuner. Utmaningen framåt är att minska mängden och antalet farliga produkter och att redan i inköpsstadiet se till att inte köpa olika kemiska produkter med samma egenskaper.

Avfall

Enligt vårt avtal om miljöriktigt återtag av kasserad IT (goit-loop) lämnade vi 2821 enheter, varav 23 procent återanvändes och 77 procent gick till återvinning. Det är en klimatbesparing på 158 393 kg Co2ekv, motsvarande 177 969 mils körning med en Volvo V40 miljöbil, vilket i sig motsvarar ca 44 varv runt jordklotet. Fler enheter lämnades än året innan, även om färre andel gick till återanvändning.

Källsortering har generellt varit en svag sida i Värnamos miljöarbete men under 2020 har SÅM kommit långt med att införa insamling av matavfall i våra kök. Utmaningen med att införa sortering i alla våra lokaler är oftast ytan eftersom det ser väldigt olika ut i verksamheternas tillgång till soprum, miljöhus och utrymme för olika avfallsskär. Många verksamheter saknar fortfarande källsortering.

Under 2020 minskade matsvinnet från skol- och seniorrestaurangerna ytterligare och är nu nere på 8 procent. Även om det är svårt att veta hur pandemin har påverkat siffran finns det oavsett en norm att arbeta aktivt mot matsvinn i köken. Under året var även tanken att på försök låta allmänheten köpa mat

efter serveringstid på Rörstorpsgården, för att minska matsvinnet ytterligare. På grund av pandemin fick testet avblåsas.

Mycket har gjorts 2019-2020 för att minska läckage av mikroplaster från våra konstgräsplaner. Tack vare insatser och investeringar har granulatet på våra tre planer knappt behövt fyllas på. Det största problemet nu är att få spelarna att använda borststationerna när de går av plan.

Ett gott exempel på ett nytt arbetssätt som etablerats inom tekniska förvaltningens verksamheter är användandet av återvunna schaktmassor till underlag för till exempel vandringsleder, dammvallar och parkeringar. Att göra sig av med massor är förknippat med en kostnad och att ta vara på detta i stället för att köpa nytt material när anläggningsarbeten behöver göras har både en ekonomiskt och ekologiskt sparsam effekt. En led som byggts på en blöt mark av sten och grus håller mycket längre och har en lägre driftskostnad än den som byggts i trä. Potentialen att arbeta vidare med massoptimering är stor.

Ytterligare ett gott exempel på nytt arbetssätt är konceptet stubbrytning som testats på Bredasten och som även används i markberedningen av nya bostadsområdet på mossleplatån. När marken ska användas till bostäder eller verksamheter behöver inte marken den näring som stubbarna skulle tillfört. I stället för att deponera stubbarna har de krossats till ett fullvärdigt biobränsle. Genomförd analys av askan visar på låga nivåer av sten och grus och bränslet är likvärdigt andra biobränslen. Värnamo Energi har hittills varit försiktigt positiva, förhoppningsvis finns en större vilja att köpa och elda detta sortiment framöver.

I strävan mot ett hållbart samhälle spelar inte bara tekniska eller fysiska lösningar en viktig roll. Människans attityder och beteende orsakar klimatförändringar och miljöförstöring. För att vi medvetet, eller omedvetet, ska kunna göra hållbara val i vardagen krävs kunskap, kommunikation och inspiration som kan driva förändringar, bygga trovärdighet och förändra normer.

Medarbetarfokus

Att sprida kunskap om miljö generellt och Värnamo kommuns miljöarbete i synnerhet är inte enkelt. På Värnamo kommuns portal för guider ligger miljöutbildningen som togs fram 2019, och för att få fler anställda att gå den anordnades för andra året i rad tävlingen Miljövinsten. För att fler ska använda utbildningen behöver den ingå i ett större sammanhang, till exempel introduktion för nyanställda.

Under 2020 avslutades projektet Hela resan, ägt av Energikon-toret Norra Småland, och tack vare skänkta priser från projektet kunde ett quiz på temat cykeln hållas i december där 177 kommunanställda deltog.

Nyhetsbrev för hållbar utveckling fortsatte publiceras även under 2020, dock kvartalsvis i stället för månadsvis.

Medborgarfokus

På grund av pandemin blev inte eventåret som planerat. Många arrangemang, bland annat earth hour, ställdes in och vissa fick planeras om, till exempel klimatveckan. Ett fysiskt event med miljöfokus hanns dock med. I kulturförvaltningens repertoar av Samtal med återfanns "En het potatis", en dialog om den offentliga maten där måltidschefen fick möjlighet att krossa myter och höja status på den mat vi lagar.

I början av året beslutade kommunstyrelsen att inte fortsätta diplomera sig som Fairtrade city, utan i stället stödja lokala initiativ för Agenda 2030. En grupp av engagerade människor, både privatpersoner och representanter för föreningar och organisationer, har därför bildats för att öka samverkan för hållbar utveckling. Gemensamt planerade arrangemang fick dock skjutas fram på grund av pandemin.

Några arrangemang som däremot kunde genomföras trots pandemin var bland annat fototävlingen #vardagivärnamo, som med olika hållbarhetsteman varje månad fick allmänheten att tagga sina vardagsbilder på bland annat matsvinn och återbruk. Varje månad vann bästa bild ett pris på temat.

Under klimatveckan sattes klimattema i frågorna på X-rundan och runt om i Värnamo stad sattes skyltar med positiva budskap om cykling upp. I storgatsbacken skrevs budskapen med krita, en uppskattad aktion som fick mycket uppmärksamhet i både lokal och nationell media. Som vanligt var menyn i skolorna på temat klimatsmart.

För att marknadsföra förslaget på den fördjupade översiktsplanen för Värnamo stad sattes stora skyltar upp på Rörstorps station, Bangårdsgatan/ järnvägsområdet nära stationshuset och Silkesvägen. Skyltarna innehöll skissbilder och utvecklingsförslag på det aktuella området. För att ytterligare öka intresset och engagemanget kring förslaget ordnades även en tipsprome-

nad med 10 frågor placerade runtomkring i staden.

Under 2020 instiftades kommunens energi- och klimatbidrag för föreningar. Den förening som vill göra en miljöförbättrande investering kan nu söka bidrag för upp till hälften av den totala kostnaden. Bidraget är satt till 500 000 kr årligen och under första året delades bidrag ut till brukshundsklubben och Hånger IF för installering av solceller och till Bygdegården Spånhyltans missionshus för en luft/luft värmepump.

Att arbeta med miljö och hållbarhetsfrågor är inte alltid självklart eller prioriterat i alla verksamheter, men det är viktigt att miljöfrågorna inte behandlas som något frivilligt som löper vid sidan av det ordinarie arbetet, utan blir en del av verksamhetsplanen och budgetarbetet. Av de utmaningar Värnamo kommun står inför är viktigast av allt att ambitioner och resurser matchar varandra i det fortsatta miljöarbetet.

Agenda 2030

En central fråga för alla kommuner är arbetet med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Hur det strategiska arbetet ska lieras med befintliga kommunala mål är en knäckfråga. Olika kommuner har kommit olika långt i sitt arbete. Det viktigaste med de globala hållbarhetsmålen är att hitta Värnamo kommuns relation till dem och hur de skulle kunna stärka och bidra till kommunens hållbarhetsarbete.

Trafik och resande

För varje år som går ökar trafikflödet, med mest märkbar konsekvens i Värnamo tätort. Att byta bilen till ett mer hållbart transportalternativ är en rejäl utmaning för boende och inresande till Värnamo kommun. Vi behöver lägga mer krut på att skapa hållbara resor, både för medborgare och medarbetare. Detta handlar om att prioritera kollektivtrafik, cykel och gång framför bilen, både fysiskt och ekonomiskt. Men det handlar lika mycket om att inspirera och underlätta själva bytet. Att förändra normer och beteenden är den svåraste pusselbiten, men en attitydförändring är nödvändig. För medborgaren kan det handla om att erbjuda lån av låd- eller elcyklar, att göra kommunikationskampanjer eller nudgingprojekt. För våra medarbetare finns förbättringspotential bland annat i de sällanresor till orter som går att nå med kollektivtrafik och de resor som idag sker med bil inom cykelavstånd. Det finns ingen tydlig kultur att prioritera resor med kollektivtrafik eller cykel framför bilresa, inte ens i de fall där alternativet är jämbördigt.

Plast och mikroplast

Frågan om plast och mikroplast har seglat upp som ett prioriterat område det senaste åren och möjligheten att plastbanta och samtidigt ställa krav i upphandling är möjliga vägar att gå.

Cirkulär ekonomi

Möjligheterna att utöka bibliotekskonceptet, att återbruka mer och att efterfråga återvunna material eller att ställa krav på cirkulära produkter och processer i upphandling är många. För att jobba mer cirkulärt krävs en analys av våra materialströmmar, vilka material som till exempel mat, IT-produkter eller byggmaterial vi köper in och som sedan blir till avfall. Sedan handlar det om att böja dessa linjära flöden så att avfallet istället kan bli nya råvaror. För att detta ska ge effekt krävs innovationer och samarbete med näringsliv och akademi. Det ligger i kommunens intresse att hitta samarbeten och plattformar att stimulera hållbara affärsmodeller för att vi ska kunna behålla vårt näringsliv i den omställning som behövs.

Nedskräpning

Nedskräpning är ett ökat problem sedan många år tillbaka och det ligger i en kommuns intresse för att förhindra att avfall uppkommer. Att säkerställa tillgång, rätt placering och god utformningen av avfallskärl på offentliga platser är viktigt men

lika mycket handlar det om att jobba med beteendeförändring. Andra kommuner har fått bättre resultat genom att måla om avfallskärlen, placera fotsteg eller figurer på marken runt omkring dem eller installera ljud- och ljuseffekter i anslutning till dem. Att kräva källsortering vid stora evenemang, särskilt i de fall där kommunen gett bidrag, är också viktigt.

Vattenplanering

Genom den så kallade Weser-domen har tolkningen av vattendirektivet skärpts vilket innebär att inga åtgärder får tillåtas som leder till försämrad kvalitet eller som försvårar åtgärder för att förbättra kvaliteten på vattenförekomster. I vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för varje vattendistrikt beskrivs vad Sveriges myndigheter och kommuner behöver göra inom sina respektive ansvarsområden för att följa miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten. En åtgärd som föreslås i remissen för det nya programmet 2022-2027 är att alla kommuner ska ta fram/genomföra en förvaltningsöverskridande vattenplanering. Detta beräknas kosta ca 850 000kr. Oavsett slutliga åtgärdsformuleringar så skärps kraven på vad vi måste göra för att säkerställa en god ekologisk status på våra vattenförekomster.

Gör vi tillräckligt?

Om de åtgärder som föreslås för Värnamo kommuns miljöarbete är ett tillräckligt bidrag i arbetet med att nå Sveriges klimat- och miljömål är oklart men föga troligt. Det krävs både kunskap, kreativitet och handlingskraft för att snabbare gå framåt. Ett sätt att på lokal nivå få en mer korrekt bild av våra utsläpp är att göra en koldioxidbudget. En koldioxidbudget kan göras på både organisationsnivå och geografiskt område.

BILAGA: Bedömning av Åtgärder för Värnamo kommuns miljöarbete

I denna redovisning beskrivs och följs de åtgärder upp som är aktuella i Åtgärdsplan för Värnamo kommuns miljöarbete. Denna åtgärdsplan revideras och följs upp årligen i Hypergene.

I kolumnen för ansvarig står den nämnd som har huvudansvaret att genomföra åtgärden.

Alla åtgärder bedöms av miljöstrategen i samråd med aktuella tjänstepersoner.
Bedömningen av genomförandegrad baseras på en fyrgradig skala enligt följande:

***G:** Genomförd eller i huvudsak genomförd alternativt pågående verksamhet*

***H:** Genomförd till mer än hälften*

***P:** Påbörjad men ännu inte genomförd till hälften*

***E:** Ej påbörjad*

De åtgärder vars rad är gråmarkerad saknar bedömning då någon annan aktör än kommunen är huvudansvarig för genomförande. Det är dock bra att veta vilken roll kommunen har i åtgärden.

De åtgärder som finns med i bedömningen är endast de som är aktuella för bedömningsåret, åtgärder från samma dokument med passerad tidsplan finns ej med. Åtgärder som bedöms som ej relevanta finns heller inte med. För att en åtgärd ska anses som ej relevant ska förutsättningarna för genomförandet ha ändrats.

Uppföljning av de åtgärder som härstammar från Länsstyrelsens åtgärdsprogram rapporteras även årligen till Länsstyrelsen av miljöstrategen i egenskap av miljömålssamordnare.

Åtgärderna har i detta dokument en referens till aktuellt åtgärdsprogram:

Grön handlingsplan

(<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e54484b/1536578519935/2018-21%20Gr%C3%B6n%20handlingsplan%20-%20del%20D%20%C3%85tg%C3%A4rdsprogram.pdf>)

Vattnets miljömål

(<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.728c0e316219da8135d2939/1526067995524/2016-34%20Vattnets%20milj%C3%B6m%C3%A5l.pdf>)

Hälsans miljömål (Åtgärdsplanen har förlängts t.o.m. 2021)

(<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e5151e5/1527227548760/2015-37%20H%C3%A4lsans%20milj%C3%B6m%C3%A5l%20-%20%C3%85tg%C3%A4rdsprogram%202016-2020.pdf>)

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Skapa erbjudande om sparsam körning	Kommunstyrelsen	2019-2020		1. Skapa rambudget till gemensam pott för sparsam körning. 2. Skapa ett erbjudande om utbildning i sparsam körning till alla tillsvidareanställda som kör mycket i tjänsten, information ska utgå till alla förvaltningar årligen. Antalet platser på utbildningen kan vara begränsad och utbildningstillfället kan till exempel vara en gång i terminen eller löpande för alla nyanställda men syftet är att sparsam körning ska tillämpas i tjänsten. Sparsam körning ska användas oavsett fordon och bränsleslag.		G	Samtliga förvaltningar har fått erbjudande om att gå sparskörning. På grund av covid ställdes merparten av körlektionerna in och endast ett fåtal medarbetare hann få sina lektioner. Ingen rambudget har skapats då pilotprojektet ej gått att genomföra till fullo.
Checklista vid evenemang	Kommunstyrelsen	2018-2021		Vid nästa revidering av Policy för evenemangsstöd och sponsring ska en checklista för hållbarhet finnas med. Krav ska ställas på källsortering i de fall evenemangsbidrag ges.		E	
Revidera resepolicy och kommunicera den	Kommunstyrelsen	2019 - 2020		Revidera resepolicy med målet att minska körsträckor oavsett bränsleslag och syfte att tydliggöra när olika transportslag bör användas. Resepolicyn ska harmoniera med bilpolicyn och ta upp regler för användandet av egen bil i tjänsten.		G	Ny riktlinje för resor antogs sommaren 2020

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Värnamo laddar upp	Kommunstyrelsen	2015-2020		Genomför ett projekt för att öka takten i omställningen av kommunens fordonsflotta och minska utsläppen av klimatpåverkande växthusgaser och partiklar.		G	Andelen fossiloberoende fordon ökar stadigt. Beslut om fortsatt tillskjutna medel för laddinfrastruktur har tagits, projektet avslutas -20
Översyn finanspolicy	Kommunstyrelsen	2019-2020		Revidera finanspolicyen med syftet att utesluta investeringar i bolag som producerar kol, olja och naturgas för att exkludera fossil energi i kapitalförvaltningen, likt riktlinjerna om etiska investeringar.		E	
Information till allmänheten om värden i sjöar och vattendrag.	Kommunstyrelsen	2018-2021	Vattnets miljömål s.59	a) Arrangemang ska ordnas där allmänheten informeras om sjöar och vattendrag; deras natur- och kultur-värden, ekosystemtjänster, miljötillstånd, tips på friluftaktiviteter och så vidare. Kommunerna genomför minst två arrangemang var under programperioden. b) Informationsskyltar ska placeras vid alla platser där vandringshinder åtgärdas i tätortsnära miljö och där det finns promenadstråk i närheten. Dessa platser kan med fördel lyftas fram och förklaras vid arrangemangen under åtgärdens a-del.	G: Två arrangemang är genomförda enligt åtgärden. Tillgängliga och åtgärdade vandringshinder i tätorterna har skyltats upp. H: Ett arrangemang är genomfört enligt åtgärden. Skyltning av tillgängliga och åtgärdade vandringshinder i tätorterna är på gång. P: Planering pågår inför ett arrangemang enligt åtgärden.	G	Vi genomförde Stora fiske- och vattendagen 2018 och 2019. Här belyser vi allt som är viktigt med friska vattendrag för både natur och människor. Inga skyltar om vandringshinder har dock placerats ut, vi har inte åtgärdat några vandringshinder i tätort finns några? Åtgärden uppfyllde egentligen kraven 2019 och kan tas bort.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Kontroll av informationskravet i reach	Kommunstyrelsen	2016-2021	Hälsans miljömål s.28	I kommunen genomförs ett projekt där informations-kravet i REACH testas. Under programperioden ska information för minst 20 varor från varje kommun samlas in i projektet. Information om produkter inom dessa områden ska efterfrågas: kläder, skor, elektronik, leksaker, hygien-artiklar. Kommunen kan genomföra åtgärden på olika sätt. Länsstyrelsen anpassar redan framtaget förfrågningsunderlag till länet. Detta kan användas av kommunerna under åtgärdens genomförande. De svar som erhålls skickas in till Länsstyrelsens miljö-målssektariat för samman-ställning. Vid efterfrågan kan Länsstyrelsen hålla ett upptaktsmöte för att introducera åtgärden och samordna arbetet mellan kommunerna. Att få genomslag i media är en viktig del av åtgärden vilket innebär att kommunen ska tipsa media, minst en gång under programperioden, om projektet.	G: Information om minst 20 varor har begärts in i kommunen. Detta kan antingen ske en gång under perioden eller för ett par varor varje år. Informationen är skickad till Länsstyrelsen.H: Information om mindre än 20 varor har begärts in.P: Projekt planeras att genomföras under året men är inte avslutat ännu.	P	Kontakt har tagits med FIGY men brist på intresse gör att åtgärden inte blivit gjord. Bättre chans för genomförande bedöms om åtgärden läggs på sommarjobbare, men samtidigt minskar nyttan/effekten.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Fasa ut farliga kemikalier	Kommunstyrelsen	2016-2021	Hälsans miljömål s.32	Åtgärden består av två delar. För offentliga aktörer gäller: a) En förteckning över vilka farliga kemiska ämnen som används i verksamheten upprättas, det vill säga en sammanställning över de som kan ha allvarliga hälso- och/eller miljöeffekter. Förteckningen ska även ange mängderna som används samt vilka av ämnena som förekommer på kandidat-listan, är prioriterade ämnen enligt vattendirektivet eller utfasningsämnen. Förteckningen ska kontinuerligt uppdateras och vara på ämnesnivå. b) Användningen av de ämnen som pekas ut under åtgärdens del a ska minska varje år. Till år 2020 ska använd-ningen (i volym) av farliga ämnen ha minskat med 20 procent jämfört med 2015.	G: Offentliga aktörer: Kemikalieförteckning finns och målet är uppnått inom sin organisation. Informationsinsatser genom tillsynen är genomförda. För Länsstyrelsen och kommunerna ska även i-iii vara genomförda. H: Offentliga aktörer: Förteckning finns men målet med åtgärden är ännu inte uppnått. För Länsstyrelsen och kommunerna ska även i-ii vara genomförda. P: Offentliga aktörer: Förteckning påbörjad.	G	Systemet iChemistry är implementerat och samtliga förvaltningar har inventerat och rensat bland sina kemikalier.
Checklista arrende	Kommunstyrelsen	2018-2021		Skapa en checklista för hållbart brukande som kan användas i jakt- och jordbruksarrende		E	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

76

Förorenade områden orsakade av pågående verksamheter ska inventeras och riskklassas enligt MIFO fas 1	Samhällsbyggnads-nämnden	2016-2021	Hälsans miljömål s.35	Kommunerna och Länsstyrelsen arbetar med målsättningen att senast till utgången av programperioden ska alla potentiellt förorenade områden i länet som härrör från pågående verksamheter i prioriterade branscher inventeras och riskklassas enligt MIFO fas 1. De branscher som ska inventeras har huvudsakligen branschklass 1 och 2 enligt Naturvårdsverkets bransch-kartläggning. Länsstyrelsen och kommunerna förelägger pågående verksamheter att utföra inventering och riskklassning på de områden där verksamheten bedrivs eller har bedrivits.	G: Alla potentiellt förorenade områden i kommunen som härrör från pågående verksamheter i prioriterade branscher, enligt Naturvårdsverkets branschkartläggning, har inventerats och riskklassats.H: Minst hälften av de potentiellt förorenade områdena i kommunen är inventerade och riskklassade.P: Arbete med föreläggande om inventering har påbörjats.	P	
Undersökningar av potentiellt förorenade områden vid nedlagda eller pågående verksamheter i riskklass 1 och 2 motsvarande MIFO fas 2	Samhällsbyggnads-nämnden	2016-2021	Hälsans miljömål s.36	Undersökningar på förorenade områden i riskklass 1 och 2 ska utföras i en omfattning motsvarande MIFO fas 2 på minst 80 objekt i länet, varav kommunernas del utgörs av 50 objekt. Länsstyrelsen och kommunerna förelägger ansvariga att utföra översiktlig undersökning och riskklassning.	G: Målet med åtgärden är uppnått, åtgärden är helt genomförd H: Minst tre objekt i kommunen med riskklass 1 eller 2 är undersökta och riskklassade motsvarande en omfattning av minst MIFO fas 2. P: Arbetet med undersökningar av objekt i riskklass 1 eller 2 har påbörjats.	P	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Arbete med saneringsåtgärder av riskklass 1-objekt	Samhällsbyggnads-nämnden	2016-2021	Hälsans miljömål s.37	a) Tillsynskrav på ansvarig verksamhetsutövare ställs så att arbete med åtgärder av förorenade områden påbörjas vid minst ett av kommunens tillsynsobjekt i riskklass 1, i respektive kommun, och på minst två av Länsstyrelsens tillsynsobjekt i riskklass 1 i länet under programperioden b) Åtgärder av förorenade områden ska vara genomförda på sju stycken riskklass 1-objekt i länet under programperioden.	G: Målet med åtgärden är uppnått, a och b är helt genomförda H: Saneringsåtgärder har genomförts på minst fyra riskklass 1-objekt i länet (bedöms av Länsstyrelsen). P: Arbete med saneringsåtgärder har påbörjats på minst ett riskklass 1-objekt i respektive kommun.	E	
Tillsynsinsats på miljöfarliga verksamheter som påverkar vattenförekomster	Samhällsbyggnads-nämnden	2017-2021	Vattnets miljömål s.63	Arbetet genomförs som en särskild tillsynsinsats under programperioden 2017-2021.a) Miljöfarliga verksamheter som har en påverkan på vattenförekomster identifieras.b) De miljöfarliga verksamheter som har en påverkan på vattenförekomster där miljö kvalitetsnormerna inte uppnås eller riskerar att inte uppnås sammanställs.c) För verksamheter som sammanställs i b granskar tillsynsmyndigheten verksamhetens egenkontroll (till exempel kontrollprogram, rutiner, kemikalieförteckning och riskanalys) med avseende på yt- och grundvattenpåverkan	G: Delarna a-d och vid behov e har genomförts.H: Delarna a-c har genomförts.P: Delarna a-b har genomförts.	P	Arbetet ska genomföras som ett länsprojekt inom Miljösamverkan Jönköpings län. På grund av Coronapandemin har projektet flyttats fram i tid.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
				på vattenförekomster det vill säga följer upp påverkan på kemisk och kvantitativ status för grundvattenförekomsten samt kemisk- och ekologisk status för ytvattenförekomster. Hur verksamheten påverkar vattenförekomstens status bör framgå av egenkontrollen. Vilka risker för att vattenförekomstens status försämrats bör framgå av riskanalysen.d) Tillsynsmyndigheten ställer krav på att eventuella brister i egenkontrollen åtgärdas.e) Uppkommer det vid tillsynen indikationer på att en verksamhet bidrar till att en miljö kvalitetsnorm för vatten inte följs och tillsynsinsatser inte kan åtgärda detta bör tillsynsmyndigheten arbeta för enomprövning av verksamheten/att verksamheten initierar en ny prövning.			
Tillsyn av ledningsnätet	Samhällsbyggnads-nämnden	2017-2021	Vattnets miljömål s.43	Kommunerna ska bedriva fortsatt tillsyn på avloppsledningsnätet och mindre reningsverk. Miljösamverkan f har bedrivit ett tillsynsprojekt om avloppsledningsnätet och pumpstationer. Åtgärden innebär att det inom projektet	G: Tillsyn genomförs löpande. P: Arbetet är påbörjat.	E	På grund av Coronapandemin och föräldradledigheter på tekniska förvaltningen har dessa inspektioner fått flyttas fram.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

79

				påbörjade arbetet fortsätter inom ramen för den ordinarie tillsynsverksamheten.			
Information till fastighetsägare om enskilt vatten	Samhällsbyggnads-nämnden	2017-2021	Vattnets miljömål s. 79	Ett informationsmaterial som kan användas av samtliga kommuner tas fram av kommunerna, till exempel inom Miljösamverkan F. Materialen kan spridas genom olika medier, till exempel på hemsidor, på fakturor eller via riktade utskick. Informationen bör även spridas till mäklare för att delge i samband med försäljning av hus med enskilt dricksvatten. Kommunerna reviderar och sprider informationen minst var tredje år vilket medför att det ska ske minst två gånger under programperioden. b) Kommunen ska också erbjuda möjlighet att använda kommunalt ramavtal vid provtagning av enskilda vattentäkter vilket medför att kommunen kan följa upp hur många prover som tas.	G: Uppföljning av antalet prover som har gjorts på respektive kommun. H: Informationsmaterialet är klart, tillgängliggörs och sprids till allmänheten. P: Kommunerna har påbörjat arbetet med informationsmaterialet.	G	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

80

Beredskapsplaner och övning	Samhällsbyggnads-nämnden	2017-2021	Vattnets miljömål s.81	Kommunen ska ta fram en plan för hur olyckor inom kommunens vattenskydds-områden ska hanteras. Den bör även beakta mindre vattentäkter samt ytvatten. I planen ska det framgå hur olikaincidenter som brand i byggnader, upplag och natur, trafikolyckor samt utsläpp av farliga ämnen mm ska hanteras. I planen ska det även ingå vilken typ av övning som behöver genomföras och hur den kan skilja sig åt beroende på vilken olycka som inträffat. Har kommunen redan en plan bör dess aktualitet prövas. Länsstyrelsen stöttar kommunerna genom att i F-samverkan samordna kommunernas arbete så att det finns möjlighet att dela med sig av erfarenheter och planer.	G: Plan för hantering av olyckor finns framtagen. Insatser har övats minst en gång.H: Plan är halvvägs färdig och en insats planeras.P: Arbetet med att ta fram en plan är påbörjad.	P	
-----------------------------	--------------------------	-----------	------------------------	---	--	---	--

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Aktuella vattenskyddsområden	Tekniska utskottet	2017-2021	Vattnets miljömål s.84	Kommunen ser över sina större allmänna vattentäkter och befintliga vattenskyddsområden och bedömer om skyddet kan anses tillräckligt eller om skyddet har spelat ut sin roll. Om kommunen kommer fram till att vattenskyddet bör kunna upphävas ska bedömningen stämmas av med Länsstyrelsen, då vattenförekomsten i sig kan vara skyddsvärd i ett större perspektiv. b) Kommunen tar fram förslag till vattenskyddsområden för samtliga större allmänna vattentäkter som utnyttjas, eller som förberetts för att utnyttjas, för uttag av dricksvatten om mer än 10 m ³ per dygn i genomsnitt eller försörjer fler än 50 personer. c) Beslut fattas, av antingen kommunen eller Länsstyrelsen, om fastställande av vattenskyddsområde. För att hinna med bör a) och b) vara genomförda senast år 2019.	G: a) och b) genomfört samt beslut fattat om att fastställa vattenskyddsföreskrifter. H: a) eller b) genomfört. P: Översyn påbörjad.	P	Nytt förslag till vattenföreskrifter gällande Ljusseveka vattenskyddsområde är framtaget.t. Förslaget skall under året ut på samråd till övriga sakägare. Övriga vattenföreskrifter kommer att bearbetas löpande men det kommer att ta många år.
Avfallskärl i kommunala- och offentliga utrymmen	Tekniska utskottet	2019-2020		Utred möjligheterna för källsortering på alla kommunala arbetsplatser och offentliga utrymmen inomhus för att kunna införa en sortering där så behövs. Vilka fraktioner som bli		P	Utredning är gjord på möjligheten att tillhandahålla tjänsten att omhänderta sorterat avfall på alla kommunala fastigheter och offentliga

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
				aktuella bestäms av verksamheterna själva medan till exempel papper, plast, gals, metall, mat och elektronikavfall ska alltid finnas.			utrymmen. Förslag till byggnation av miljöhus har lämnats in till investeringsprocessen med start 2022. När miljöhusen finns i anslutning till respektive fastighet kan varje förvaltning/verksamhet köpa in den typ av kärl och möbler som behövs för att sortera verksamhetens avfall. Inför driftsättning av miljöhusen bör det tas fram riktlinjer för avfallshanteringen inom kommunal verksamhet.
Avfallskärl på offentliga platser	Tekniska utskottet	2019-2020		Se över placering av avfallskärl på och omkring offentliga platser och vid behov omplacera och utöka dem.		P	Alla kärl är inventerade och inplacerade i GIS-karta. Under 2020 färdigställdes inventeringen. 2021 kommer tekniska förvaltningen ta fram en plan för uppföljning av tömningsfrekvens och fyllnadsgrad för att utvärdera om kärlen är placerade på rätt ställe. Uppföljningen ska ge svar på hur optimeras tömningsrondering,

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

83

							storleken på kärl, placering och kvalitet på renhållningen.
Vandringshinder för fisk och utter i det kommunala vägnätet	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan s.13	a) Kommunerna inventerar vilka vandringshinder för fisk och andra vattenlevande djur, inklusive utter, som finns i det kommunala vägnätet. b) Kommunerna tar fram en plan för att åtgärda de vandringshinder som identifierades i del a. Planen ska tas fram i samråd med Länsstyrelsen och vid planering och prioritering av åtgärderna bör man utgå från den prioriteringsmetodik som finns i Länsstyrelsens samlade åtgärdsplan för vatten (SÅV). c) Kommunerna påbörjar genomförandet av åtgärderna i den framtagna åtgärdsplanen under programperioden. d) Länsstyrelsen tillhandahåller underlag med potentiella inventeringsobjekt samt, vid behov, en utbildning för kommunernas inventerare.	Kommunerna: Åtgärden anses som: G: a, b och c är genomförda. H: a och b är genomförda. P: a är genomförd.	P	Under 2019 utbildades personal i inventeringsmetod och metoden påbörjades. Under 2020 skulle inventering av kommunal mark genomföras och eventuellt ytterligare mark inom kommungränsen med hjälp av sommarjobbare/praktikant men fick framskjutas pga Covid-19. Plan 2021 är att genomföra inventering på den kommunala marken.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Hänsyn till friluftslivet i kommunala skogsbruksplaner	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan s.19	Kommunerna i länet åtar sig att se över gällande styrdokument eller riktlinjer för den egna skogsförvaltningen så att de klargör att den tätortsnära skogens unika värden för friluftsliv ska dokumenteras och förvaltas med hänsyn.	G: Översyn av det egna skogsinnehavet har genomförts utifrån beslutade strategier/planer. H: Plan/strategi/styrande dokument har tagits fram och beslutats i nämnd. P: Skogsområden har inventerats och klassats efter sitt behov av hänsyn.	P	Ny skogsbruksplan framtagen under 2017-2019. Kvarstår att i detalj nyansera skötseldirektivet beståndsvis i den zon som klassas som tätortsnära. Vi applicerar en för kommunen ny skötselmetod (kontinuitetsskogsbruk) som syftar till att kunna bruka och styra skogsbeståndet utan att gå igenom en hyggesfas. Under 2021 pågår framtagande av Plan för Friluftsliv som kommer sätta ramverket för hanteringen av kommunens tätortsnära och andra socialt viktiga skogsområden.
Öka andelen lövskogar på kommunägd mark	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan s.20	Kommunerna uppdaterar sina skogsbruksplaner så att det blir tydligt fokus på en ökad andel lövskog och tallskog. Målet ska skrivas in i skogsbruksplanen och ange hur många procent (minst) av kommunens skogsmark som ska vara lövskog respektive tallskog.	G: En beslutad skogsbruksplan finns med ett bestämt mål om hur stor del av kommunens skogsmark som ska vara lövskog respektive tallskog. H: Ett förslag till mål för hur stor del av kommunens skogsmark	H	Vårt skogsbruk är FSC-certifierat och det innebär att minst 10 procent av innehavet ska vara löv. Jobbar för att öka andelen ytterligare i främst det tätortsnära skogsbruket.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
					som ska vara lövskog respektive tallskog är framtaget men inte beslutat. P: Arbete pågår med att definiera lämpligt mål om hur stor del av kommunens skogsmark som ska vara lövskog respektive tallskog.		
Frihuggning av skyddsvärda träd	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan s.43	Åtgärden innebär att kommunerna frihugger skyddsvärda träd, framför allt ek, som är i behov av det på sina respektive fastigheter.- frihugger efterträdare av framförallt ek, som finns i samma områden som de skyddsvärda ekarna, och som är i behov av det.- upprättar en rutin för frihuggning av ek och andra skyddsvärda träd. Rutinen kan bland annat omfatta att ett visst antal träd ska frihuggas årligen samt att detska finnas en plan för att skyddsvärda träd som frihuggs även får stå i ett öppet landskap i framtiden. Det innebär att det kommer att behövas återkommande frihuggningar för att förhindra framtida igenväxningar. För att kunna utvärdera åtgärden bör relevanta mål och mått tas fram när genomförandet planeras.	G: Aktörerna har upprättat och följer en rutin som innebär att ett antal skyddsvärda träd och efterträdare frihuggs årligen samt att det finns en plan för återkommande röjningar runt dessa.H: Alternativ 1: Aktörerna har kommit igång med arbetet att frihugga ett antal skyddsvärda träd och efterträdare. En rutin är inte framtagen. Alternativ 2: En rutin är framtagen men inga träd har frihuggits.P: Aktörerna har påbörjat sin planering av vilka områden som ska frihuggas.	H	Detta är sedan länge en del i det löpande arbetet. I samband med skogsbruksåtgärder gynnar vi generellt de skyddsvärda träden och ger dem utrymme för att de skall kunna fortsatt ha en god status.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Främja barn och ungas tillgång till friluftsliv	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan s.56	a) Kommunerna genomför en inventering för att se vilka förskolor och skolor som har mer än 300 m ² till ett grönområde. b) Kommunerna tar i samverkan med Länsstyrelsen fram en metod för uppföljning och utvärdering av i vilken utsträckning förskolorna och skolorna arbetar med friluftsliv, en första uppföljning ska göras år 2019. c) Kommunerna använder den nya kunskapen för att senast år 2020 ta fram en handlingsplan, eller inkludera aktiviteter i befintliga styrdokument, för att öka barn och ungas tillgång till friluftsliv.	G: Alla punkterna är genomförda. H: Punkt a och b är klar. P: Någon av punkterna a-c påbörjad.	P	En inventering är genomförd genom undersökning via HUV och både i centralorten och kransorterna uppfylls kraven. Inventering gjord på rekreatiomsområden, badplatser, mötesplatser, gångstråk och reservat. God tillgång till ytorna men det behövs kvalitetsförhöjande åtgärder som ska beskrivas och formaliseras i Plan för friluftsliv.
Kartläggning av socialt viktiga naturområden	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan s.65	a) Länsstyrelsen håller i ett kunskapsseminarium om inventering och planeringshänsyn av socialt viktiga natur- och kulturmiljöer med fokus på praktiska verktyg och metoder. b) Kommunerna genomför kartläggning enligt Naturvårdsverkets metod.	G: Alla kommuner har genomfört kartläggning enligt Naturvårdsverkets, eller annan likvärdig, metod. H: Hälften av kommunerna har genomfört, eller påbörjat kartläggning. P: Länsstyrelsen har ordnat ett kunskapsseminarium där representanter från flera kommuner deltog.	H	Ny skogsbruksplan framtagna under 2017-2019. Kvarstår att i detalj nyansera skötseldirektivet bestandsvis i den zon som klassas som tätortsnära. Vi applicerar en för kommunen ny skötselmetod (kontinuitetsskogsbruk) som syftar till att kunna bruka och styra skogsbeståndet utan att gå

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
							igenom en hyggesfas. Under 2021 pågår framtagande av Plan för Friluftsliv som kommer sätta ramverket för hanteringen av kommunens tätortsnära och andra socialt viktiga skogsområden. Grönytor i centralorten är kartlagda och beskrivna i plan för Grönstruktur. Kartläggning ej gjord med Naturvårdsverkets metod. Plan för Grönstruktur i kransorterna utvecklas eventuellt i samband med att FÖP tas fram för de större kransorterna.
Solskydd på förskolegårdar och sommaröppna fritidshem	Tekniska utskottet	2016–2021	Hälsans miljömål s.47	a) En inventering av nuvarande läge i utemiljöerna som identifierar eventuella brister genomförs.b) En åtgärdsplan med tidsatta åtgärder tas fram. Planen ska utformas så att när den är genomförd är minst 50 procent av de lekintensiva ytorna beskuggade eller investeringsbeslut är tagna. Samtliga åtgärder behöver inte vara genomförda till 2020 men åtgärdsplanen ska innehålla tidsatta åtgärder så att målet om 50 procents beskuggning	G: a, b, c och d är genomförda. Minst 50 procent av de lekintensiva ytorna är beskuggade eller det finns en beslutad åtgärdsplan med tidsatta åtgärder för att uppnå målet. H: a och b genomförda men åtgärder i planen är inte genomförda ännu. P: a är genomförd.	H	Åtgärder är gjorda på i stort sett alla förskolor där separata solskydd är monterade på utegården. I de fall miljöavdelningen gjort bedömningen att ytterligare åtgärder krävs har de lagt föreläggande mot BUF för att vida vidare åtgärder. TF tillsammans med BUF har framarbetat en plan för åtgärder.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
				kommer att nås.c) En rutin för att regelbundet kontrollera att 50 procent av de lekintensiva ytorna är skuggade införs i egenkontrollen för skolan och är också ett krav för att åtgärden ska anses vara uppfylld. Vid planering av nya skolor ska skolgårdarna utformas så att förslagens syfte och mål uppfylls.d) Kommunen informerar också privata aktörer om arbetet.			
Åtgärda buller i utomhusmiljön vid förskola/skola/fritidshem	Tekniska utskottet	2016–2021	Hälsans miljömål s.57	Varje kommun ska beräkna/mäta buller i utomhusmiljön vid förskolor, fritidshem och skolor för barn upp till och med 12 år inom kommunen. Som ett första steg är det möjligt att göra en inledande bedömning vilka förskolor/skolor/fritidshem som det bör beräknas eller mätas buller för. Vilket underlag som används för detta urval kan skilja sig åt men det är viktigt att redovisa vilka förskolor/skolor/fritidshem som väljs bort och på vilka grunder. Efter det första urvalet görs beräkning/mätning för de förskolor/skolor/fritidshem som är kvar. Om det vid utredningen visar sig finnas förskolor, skolor eller	G: Beräkningar/mätningar av buller i utomhusmiljöerna har gjorts vid alla de förskolor, skolor för barn upp till och med tolv år samt fritidshem som finns kvar efter första urvalet. Om behov finns har åtgärder genomförts vid en bullerutsatt förskola/skola/fritidshem. Mätningar för uppföljning av effekt har gjorts innan åtgärder påbörjats och uppföljande mätningar har gjorts efter avslutade åtgärder. H: Beräkningar/	G	Bedömning kring vilka förskolor och skolor som kan omfattas av buller har gjorts och även en riktad åtgärd är genomförd på Enehagens skola som är en av de mest utsatta skolgårdarna med hänsyn tagen till buller. Bullerskydd är monterat under hösten 2020.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
				fritidshem som är bullerutsatta så ska minst en av dem åtgärdas enligt gällande riktlinjer. Vid behov av bullerminskande åtgärder ska dessa i första hand riktas mot förskolor. Där åtgärder genomförs ska mätningar av bullret, både i decibel och som upplevt buller, göras före och efter för att följa upp miljöeffekten.	mätningar av buller i utomhusmiljöerna har gjorts vid alla de förskolor, skolor för barn upp till och med tolv år samt fritidshem som finns kvar efter första urvalet. Vid skolor i stadsmiljö finns risk för höga bullernivåer. P: En inledande bedömning har gjorts av vilka förskolor/skolor/fritidshem som det bör beräknas eller mätas buller för. En redovisning finns över vilka förskolor/skolor/fritidshem som valts bort och varför.		
Ökat fokus på matsvinn	Servicenämnden	2020		Matsvinn är en fråga som berör flera förvaltningar. För att gemensamt bidra till att minska matsvinn skapar Serviceförvaltningen en matsvinnsgrupp där omsorg och barn- och utbildning tillsammans arbetar vidare med åtgärder för att minska matsvinnet. Att arbeta brett och processinriktat är nödvändigt för att kunna skapa en bra måltidsmiljö, effektiva kök utifrån olika		H	Måltidsverksamheten har inte haft fler möten med BUF och OMS gemensamt men ett arbete har pågått under 2020 tillsammans med OMS för att anpassa portionsstorlekarna till mängden mat den äldre klarar av att äta. Det har också inneburit att nya näringsberäkningar har genomförts för att säkerställa att den äldre

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

90

				förutsättningar, ökad kompetens samt effektiva beställarrutiner.			inte förlorar i sitt näringsintag på grund av de minskade portionerna.
Kommunikations-satsning på mat	Servicenämnden	2019-2020		En kommunikationsplan med insatser för att öka fokus på mat ska tas fram. Både små och stora insatser är viktiga för att öka medvetenheten om Värnamo kommuns måltider, för att avliva myter och höja status på maten.		H	Under 2020 hade kulturchefen ett "Samtal med" måltidschefen som handlade om den offentliga maten och hur man i Värnamo kommun arbetar med mat och måltider. Berättelsekartan som visar var de olika leverantörerna av livsmedel till kommunen finns blev klar. Måltidsservice fick också i början av året LRF:s kommunpris för sin upphandling av prioriterade livsmedel. Även en uppdatering av webben gjordes. Till sist har även måltidsservice skapat ett Instagramkonto med 132 följare.
Klimatsmart mat	Servicenämnden	2020-		Verksamheten ska vid minst ett tillfälle under året ha utbildat sin personal i någon form av insats som syftar till en miljöbesparing. Utbildningen kan ha olika fokus men i slutänden skapa en miljövinst.		P	Under 2020 har det varit svårt för verksamheten att utbilda sin personal, framför allt praktiska utbildningar. Tiden har varit knapp och därför har det inte genomförts någon utbildning för samtliga i

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
							måltidsservice. Måltidsutvecklaren deltog dock i en digital utbildning som hette: Framtidens Grödor seminarium 2: Den grönare svenska maten - Framtidens grödor med baljväxter och spannmål i fokus (hushallnings-sallskapet.se). Denna kommer vi att delge medarbetare under 2021 om det inte är möjligt att hålla andra utbildningar.
Pilotprojekt matsvinnsförsäljning	Servicenämnden	2020		Genomför ett pilotprojekt för att sälja överbliven mat från restaurangen på Rörestorpsgården till ett reducerat pris. Från det att restaurangen stänger och 20 minuter fram ska det finnas möjlighet för pensionärer från 61 år samt personer med varaktig sjukersättning att hämta mat i egen matlåda till ett reducerat pris. Den mat som finns kvar i serveringslinjen efter dessa 20 minuter kasseras. Köket ska inte laga mer mat på grund av projektet eller laga mer mat om kunden efterfrågar detta då syftet är att endast att sälja det som blivit över av ordinarie tillagad mat.		P	Testet påbörjades i ett av seniorköken den 1 februari och intentionen var att göra så fram till 30 juni. Vid första avstämningen 11 mars hade inga portioner sålts och synpunkterna från gästerna var att man inte ville köpa "gammal" mat. Då verksamheterna stängde den 21 mars på grund av pandemin har det inte varit möjligt att fullfölja pilotprojektet. När verksamheterna åter kan öppna upp kan även pilotprojektet återupptas.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

92

Kylning av serverrum	Servicenämnden	2020-2022		Minska serverlokalen till fördel för kontorsutrymme samt säkerställa kyl drift på ett energieffektivt sätt.		P	
Körjournal på förvaltningsnivå	Servicenämnden	2018-2020		Undersök möjligheterna att sammanställa en statistikrapport utifrån elektroniska körjournaler. Rapporten ska kunna delas ut till varje förvaltning årligen. Borde innehålla antal körda km med förvaltningens egna fordon, bilpool och egen bil i tjänsten. Syftet är att förvaltningar ska kunna analysera sina egna körmönster för att själva kunna förbättra dem.		P	
Delningsekonomi	Kulturnämnden	2018-2020		Utöka bibliotekskonceptet till att innefatta fler produkter än medier. Produkterna ska vara av det slag som antingen har en hög inköpskostnad, sällan används och lika gärna kunde lånas istället för köpas eller som innefattar testa-på-koncept.		P	
Ordna arrangemang för miljö/hållbarhetsfrågor	Kulturnämnden	2018-		Ordna arrangemang för, och arrangemang med inslag av, miljö- och hållbarhetsfrågor kontinuerligt. Arrangemangen kan anordnas som event med enskilt fokus på miljö/hållbarhet		G	

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

93

				eller jobbas in som en del av en annan aktivitet.			
Plan för kulturmiljön	Kulturnämnden	2019-2022		Följ upp de genomförandet av de att-satser som finns fastslagna i Plan för kulturmiljön i Värnamo kommun och revidera den under mandatperioden.		E	
Tillgängliggör friluftsliv och friluftsområden för fler	Kommunstyrelsen	2018-2022	Grön handlingsplan s.38	a) Länsstyrelsen tar fram en preliminär strategi för tillgängliggörande av länets skyddade natur, i samverkan med Funktionsrätt Jönköping och länets kommuner. b) Länsstyrelsen tar fram en handlingsplan för den del av strategin som ska genomföras år 2018–2019. c) Länsstyrelsen, kommunerna och Funktionsrätt Jönköping tar fram en gemensam plan för marknadsföring och kommunikation av tillgängliggjorda områden. d) Kommuner genomför insatser i samråd med till exempel Funktionsrätt Jönköping, andra ideella föreningar, friluftslivsarrangörer, Region Jönköpings län och Smålands turism för att få fler att besöka friluftsområden.	G: Alla delar är genomförda. H: Del a samt ytterligare en del genomförd, alternativt tre av delarna b-e är genomförda. P: Någon av delarna är påbörjad.		Väntar på Länsstyrelsens strategi

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Information om medel att söka	Kommunstyrelsen	2018-2022	Grön handlingsplan s.48	Länsstyrelsen utökar sin bidragslista (med bidrag/stöd att söka för att uppnå miljömålen) så att den även innefattar möjligheter att söka medel för utveckling av friluftsliv inom olika områden. RUS:s rapport "Var finns pengarna"16 är ett underlag. b) Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen sammanställer en lista på goda exempel i länet för att visa inspirerande exempel på satsningar/projekt som gjorts för att främja friluftsliv eller biologisk mångfald och hur de har finansierats. c) Länsstyrelsen, Region Jönköpings län, samtliga kommuner samt Smålands turism åtar sig att lägga upp bidragslistan (a) och exempellistan (b) på sina hemsidor samt använda sociala medier för att informera om något särskilt är på gång, till exempel ansökningsomgångar eller informationsträffar om stöd. Listorna ska även aktivt spridas vid lämpliga träffar.	G: c är genomförd		Väntar på bidragslistan från lst
Dubbdäcksinventering	Kommunstyrelsen	2016-2021	Hälsans miljömål s.19	a) Länsstyrelsen utreder förutsättningarna för att producera en film kring	G: En film finns framtagen och är spridd genom		Räknar parkeringen utanför stadshuset varje år.

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

95

				användning av dubbdäck. Det sker under år 2016. Trafikskolor och däckförsäljare ska kontaktas om intresse av att samverka i projektet. Studenter vid högskolan Jönköping involveras om möjligt vid framtagande av filmen. Det undersöks också om det är möjligt att visa filmen på biografer före filmvisning. Under förutsättning att filmen är framtagen är det alla deltagande aktörers ansvar att sprida informationen i sina nätverk. Det sker från och med år 2017. b) Dubbdäcksinventeringar på minst en parkering eller insamlande av försäljningsstatistik av vinterdäck genomförs årligen av kommunerna. Antal bilar med och utan dubbdäck räknas. Andelen dubbdäck räknas sedan ut. Inventeringen görs under säsongen då det är obligatoriskt att använda vinterdäck. Uppföljningen utgör sedan indikator på om informationsarbetet fungerar. Vill kommunen genomföra sin uppföljning på annat sätt går det också bra.	aktörernas kanaler. För kommunerna ska även regel-bunden uppföljning av andelen bilar med dubbdäck göras. H: Färdig projektering och beslut om att göra filmen finns. P: Påbörjat arbetet med att planera för filmen.		Resultat: 2016: 84st/62% dubbdäck 52 st/38% friktionsdäck 2017: 79st/58.5% dubbdäck 56 st/41.5% friktionsdäck 2018: 90st/65% dubbdäck 49st/35% friktionsdäck 2019: 96st/63% dubbdäck 56st/37% friktionsdäck 2020: 74st/57% dubbdäck 55st/43% friktionsdäck
--	--	--	--	---	--	--	--

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Tillgängliggörande av analysresultat	Samhällsbyggnads-nämnden	2017-2021	Vattnets miljömål s.75	a) Länsstyrelsen gör en översyn över vilken typ av analysdata, i vilket format data presenteras, samt på vilket sätt den samlas in hos olika aktörer, bland andra Länsstyrelsen, kommuner, Trafikverket och SGU. Vid genomgången etableras en kontakt med SGU för att stämna av vilken data de samlar in, hur detta görs samt om det är ytterligare data de vill ta del av. Det är även viktigt att i detta skede utreda hur olika databaser är sammankopplade och hur man på ett effektivt sätt kan komplettera befintliga databaser (VISS, SGU:s kartvisare "Miljöövervakning av grundvattenkemi" med flera) samt vilka möjligheter som finns att presentera inskickat data. Översynen görs av berörda på Länsstyrelsen tillsammans med en referensgrupp med personer från till exempel kommunen och Trafikverket. b) Efter genomgången tar Länsstyrelsen fram ett informationsmaterial om vikten av att rapportera in analysresultat samt i vilket format analysresultaten ska rapporteras. c) Kommunerna ska själva	G: Länsstyrelsen har skickat informationsmaterialet till kommunerna. Kommunerna har spridit sin information till berörda aktörer och har skickat in analysresultat. H: Länsstyrelsens granskning av material är framtaget. Informationsmaterial är påbörjat. P: Länsstyrelsen har påbörjat sin granskning. Kommunerna och berörda avdelningar/enheter på Länsstyrelsen har påbörjat översyn av rutiner för hur redovisning av analysresultat sker samt vilken typ av data kommunen får in.		Väntar på Länsstyrelsen för genomförande

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

97

				rapportera in sina analysresultat, till vem framgår av informationsmaterialet i b). De ska även sprida informationsmaterialet till underentreprenörer som de anlitar.			
Utökning av antalet övervakningsplatser	Samhällsbyggnads-nämnden	2017-2021	Vattnets miljömål s.77	a) Länsstyrelsen genomför en riskanalys av grundvattenförekomster som riskerar att inte uppnå god status. Framtagna platser stäms sedan av med SGU, inom ramen för deras arbete med att ta fram fler övervakningsplatser. Länsstyrelsen skickar ut rekommendationer och underlag för framtagande av övervakningsplatser till kommunerna. b) Kommunerna lämnar förslag på två lämpliga platser i respektive kommun, enligt Länsstyrelsens rekommendationer. c) Länsstyrelsen inventerar de föreslagna övervakningsplatserna och väljer ut/beslutar de nya övervakningsplatserna. d) Kommunerna utför provtagning av övervakningsplatserna. I de fall förekomsten är i riskzonen för att inte uppnå god status ska det vara relevanta	G: Kommunerna har genomfört provtagning och analysresultaten har skickats in till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har valt ut provtagningsplatser utifrån det material som har skickats in från kommunerna. A-delen av åtgärden är genomförd. H: Kommunerna har skickat in förslag på två nya övervakningsplatser i sin kommun till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har skickat ut underlag och rekommendationer till kommunerna. P: Kommunerna har påbörjat arbetet med att ta fram förslag på övervakningsplatser. Länsstyrelsen har påbörjat riskanalysen		Väntar på Länsstyrelsen för genomförande

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
-------------	----------	---------	----------	---------------------	--------------------------	-------------------------	-----------

98

				ämnen kopplade till riskensom analyseras. I övriga fall basanalyser för de ämnen som ingår i vattenförvaltningens statusklassning.	av vilka grundvatten-förekomster som riskerar att inte uppnå god status och som behöver ytterligare övervakningsplatser. Dessa är avstämde med SGU.		
Utbildningar om planering och skötsel av kommunernas ruderatmarker, gräsytor och andra stadsmarker	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan s.35	a) Länsstyrelsen anordnar (eller bjuder in till) utbildningar för kommunernas nyckelpersoner om planering för grön infrastruktur och enkla åtgärder på deras marker. b) Kommunerna genomför minst en gång under programperioden egna utbildningar för sina arbetslag om enkla naturvårdsinsatser som kan gynna den gröna infrastrukturen. Det är en fördel om en del av utbildningen förläggs till fält. Utbildningstillfället kan genomföras gemensamt med närliggande kommuner.	G: Har genomfört minst en utbildning för sina egna arbetslag. H: Har påbörjat planering av utbildning för eget arbetslag. P: Har sökt LONA-medel för utbildning av eget arbetslag eller beslutat att genomföra utbildningarna.		Påbörjat planering av utbildning för eget arbetslag men inväntar länsstyrelsens utbildning innan kommunen genomför utbildning för eget arbetslag. Pausad p.g.a. covid-19

Åtgärdsnamn	Ansvarig	Tidplan	Referens	Åtgärden i fulltext	Vägledning för bedömning	Bedömning (G, H, P, E,)	Kommentar
Öka kunskapen om allemansrätten	Tekniska utskottet	2018-2022	Grön handlingsplan s.59	Länsstyrelsen sammanställer och tillgängliggör informationsmaterial kring frågor relaterade till allemansrätten enligt syftet hos centrala myndigheter och andra organisationer, gärna på fler språk än svenska, för vidare spridning och informationsinsatser. b) Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Region Jönköpings län, kommunerna, LRF, Södra skogsägarna samt Smålands turism åtar sig att lägga upp egen information om allemansrätten på sina respektive webbplatser och/eller att länka till andra informativa sidor, exempelvis Naturvårdsverkets webbplats. c) Skogsstyrelsen, Region Jönköpings län, kommunerna, LRF, Södra skogsägarna samt Smålands turism åtar sig att vid minst ett tillfälle under programperioden informera om allemansrätten och dess tillämpning till en eller flera av målgrupperna. d) Kommunerna åtar sig att särskilt informera och föra dialog med barn och ungdomar, föreningsliv samt elever inom SFI (Svenska för invandrare).	G: Alla punkter är genomförda. H: Punkt d och e är genomförd helt, minst ett informationstillfälle per aktör har hållits. P: Någon av punkterna är påbörjad.		Väntar på Länsstyrelsen för genomförande Pausad p.g.a. covid-19

Genomförandegrad åtgärder

2017

	G	H	P	E	Total
Antal	24	16	16	12	68
Procent	35,3	23,5	23,5	17,7	100

2018

	G	H	P	E	Total
Antal	25	4	22	10	61
Procent	41	6,5	36	16,5	100

2019

	G	H	P	E	Total
Antal	16	9	19	9	53
Procent	30	17	36	17	100

2020

	G	H	P	E	Total
Antal	8	6	16	6	36
Procent	22	17	44	17	100

Bilaga indikatorer

Indikatorer för Minskad klimatpåverkan

SEKOM 1a: Koldioxidutsläpp industri (ton/invånare)	2016 0.4 ton/inv	2017 0,3 ton/inv	2018 0,3 ton/inv																									
SEKOM 1b: Koldioxidutsläpp övriga sektorer (ton/invånare)	2016 3,3 ton/inv	2017 3,4 ton/inv	2018 3,3 ton/inv																									
SEKOM 2: Antal resor med kollektivtrafik (resor/invånare)	2017 15 resor/inv.	2018 17 resor/inv.	2019 16 resor/inv.	2020 8,5 resor/inv.*																								
SEKOM 3: Andel förnybara bränslen i kollektivtrafiken (%)	2017 67%	2018 63%	2019 60 %	2020 63 %																								
SEKOM 9: Andel förnybar och återvunnen energi i kommunala lokaler (%)	2017 99%	2018 99%	2019 99%	2020 99%																								
SEKOM 10a: Transportenergi för tjänsteresor med bil (kWh/årsarbetare)	2017 1230 Wh/åa	2018 754 Wh/åa	2019 828 kWh/åa	2020 723,8kWh/åa																								
SEKOM 10b: CO2-utsläpp från tjänsteresor med bil (ton/årsarbetare)	2017 0,31 ton/åa	2018 0,13 ton/åa	2019 0,14 ton/åa	2020 0,08ton/åa																								
Kolada: Andel miljöbilar i kommunorganisationen (%)	2017 41,2%	2018 42,2%	2019 41,3%	2020 37,9%																								
Kolada: Andel miljöbilar i den geografiska kommunen (%)	2017 14,2%	2018 14,1%	2019 13,5%	2020 15,5%																								
Värnamo Kommun: Energianvändning i kommunala byggnader (kWh/m2)	2017 183k Wh/m2	2018 175k Wh/m2	2019 161 Wh/m2	2020 155 Wh/m2																								
Värnamo Kommun: Antal körda km i tjänst med egen bil (km/årsarbetare)	2017 157 km	2018 132 km	2019 143 km	2020 107 km																								
Värnamo Kommun: CO2-utsläpp från tjänsteresor med tåg (kg)	2017 1,01 kg	2018 1,05 kg	2019 1,1 kg	2020 0,4 kg																								
Värnamo Kommun: Andel förbrukat bränsle per bränsleslag (%)	Förbrukat bränsle per bränsleslag <table><thead><tr><th>Bränsleslag</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr></thead><tbody><tr><td>Diesel</td><td>20</td><td>28</td><td>20</td></tr><tr><td>HVO100</td><td>65</td><td>56</td><td>52</td></tr><tr><td>Bensin</td><td>9</td><td>11</td><td>23</td></tr><tr><td>Etanol</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Biogas</td><td>6</td><td>4</td><td>3</td></tr></tbody></table>				Bränsleslag	2018	2019	2020	Diesel	20	28	20	HVO100	65	56	52	Bensin	9	11	23	Etanol	0	0	0	Biogas	6	4	3
Bränsleslag	2018	2019	2020																									
Diesel	20	28	20																									
HVO100	65	56	52																									
Bensin	9	11	23																									
Etanol	0	0	0																									
Biogas	6	4	3																									

*Allt resande är troligen inte registrerat samt resandeminskning till följd av pandemin.

Indikatorer för Hållbar bebyggd miljö

SEKOM 4: Andel ekologiskt odlad åkermark (%)	2017 13%	2018 11%	2019 11%	2020 13%
SEKOM 5: Andel miljöcertifierad skog (%)	2013 41%		2017 52%	
SEKOM 6: Andel skyddad natur (%)	2017 2,7	2018 2,7	2019 2,7	
SEKOM 8a: Årsmedelhalt av bly i avloppsslammet (mg/kg TS)	2017 14,7 mg/kg	2018 13,7 mg/kg	2019 18,3 mg/kg	
SEKOM 8b: Årsmedelhalt av kadmium i avloppsslammet (mg/kg TS)	2017 0.84 mg/kg	2018 0,82 mg/kg	2019 0,74 mg/kg	
SEKOM 8c: Årsmedelhalt av kvicksilver i avloppsslammet (mg/kg TS)	2017 0.53 mg/kg	2018 0,71mg/kg	2019 0,57 mg/kg	
SEKOM 12: Andel miljöcertifierade skolor (%)	2017 5%	2018 5%	2019 6%	2020 6%

Indikatorer för Ansvarsfull resurshantering

SEKOM 11: Andel ekologiska livsmedel i den kommunala organisationen under hela året (%)	2017 Totalt 13% (kostorg. 18%)	2018 Totalt 18% (kostorg. 24%)		2019 Totalt 21% (kostorg. 24%)		2020 Totalt 22% (kostorg. 24%)	
SEKOM 7: Total mängd insamlat hushållsavfall (kg/invånare)	2017 411 kg	2018 444 kg			2019 428 kg		
Kolada: Andel återvunnet material av hushållsavfall (%)	2017 26%	2018 36%			2019 29%		
Kolada: Insamlat grovavfall, kg/person	2017 127 kg	2018 167 kg			2019 164 kg		
Värnamo kommun: Effekt som facklas av rötgasen på reningsverket Påslund (kWh)	2018 1298497kWh	2019 1351850kWh			2020 1 602 970Wh		
Värnamo kommun: Andel fairtrade-märkta produkter i den kommunala organisationen (%)	Produktgrupp Kaffe Te Bananer Kakao	2016 89% 2% 95% 17%	2017 82% 6% 73% 2%	2018 84% 38% 84% 8%	2019 96% 62% 79% 87%	2020 96% 89% 77% 97%	
Värnamo kommun: Matsvinn som uppkommer i Service- och omsorgsförvaltningarnas kök (%)	2017 13%	2018 11%		2019 10%		2019 8%	
Värnamo kommun: Vattenanvändning i kommunala byggnader (l/m2)	2017 421 l/m2	2018 383 l/m2		2019 437 l/m2		2020 451 l/m2	

Indikatorer för kunskap och engagemang

Kolada: Nöjd MedborgarIndex - Miljöarbete	2017 56	2019 57
---	------------	------------

**Hyresrabatter, statligt stöd enligt Förordning
2020:237 om statligt stöd när vissa
lokalhyresgäster fått rabatt på hyran****Ärendebeskrivning**

Med anledning av rådande pandemi har tekniska förvaltningen fått frågan gällande hyresrabatter för första kvartalet 2021 från biträdande kommundirektör Kjell Fransson, som i sin tur har fått frågan från Tobias Hörnquist VD för det kommunala bolaget Vkiab (Värnamo kommunala industrifastigheter AB). Tobias Hörnquist aviserar att frågan kommer att komma från externa hyresgästerna lokaliserade i Gummifabriken.

Lokalhyresstödet innebär att en hyresvärd som träffat överenskommelse om rabatt på lokalhyran med en hyresgäst i en utsatt bransch kan ansöka om statligt stöd enligt förordningen 2020:237 för en del av hyresrabatten. Stödet gäller för hyresvärdar som gett hyresrabatt under perioden 1 januari – 31 mars 2021. En förutsättning är att hyresgästen är verksam i en bransch som omfattas av stödet.

Hyresvärd som ansöker om hyresrabatt från staten blir ersatt med högst 50 procent av den beviljade rabatten till hyresgästen.

Tekniska förvaltningen har nio externa hyresgäster som kan omfattas av det statliga stödet med en total årshyra om 1 337 802 kronor, 111 484 kronor per månad. Hyresintäkten för perioden januari till mars är 334 451 kronor. Beviljas 50 procent i hyresrabatt innebär det 167 226 kronor, varav staten ersätter hyresvärden med 83 613 kronor och hyresvärden får stå för motsvarande summa.

Tekniska förvaltningen har tidigare fått förfrågningar om hyresrabatter från föreningar, vilket har nekats.

Tekniska förvaltningen kommer att avslå eventuell begäran/önskemål om hyresrabatter då det inte finns utrymme i budgeten.

Tekniska förvaltningen

Tekniska utskottet

Dnr: TU.2021.76

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta

att godkänna informationen.Stefan Åberg
FastighetschefJesper du Rietz
Förvaltningschef

Tekniska förvaltningen

Tekniska utskottet

Dnr: Dnr

Övrig information

Ärendebeskrivning

1. Fritidschefen informerar om:
 - Simhall och motionscenter öppnar upp för allmänheten.
 - Linköpings kommuns program ”Aktiv hela livet”, följt av en kort diskussion om hur Värnamo kommun kan/bör ta det vidare.
 - Ökad trygghet för kommunens invånare.
2. Tillförordnad gata/parkchef informerar om:
 - Situationen på gata/parkavdelningen
 - Åtgärder mot kajor som förorenar

Beslutsförslag

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska utskottet besluta

att godkänna informationen

Maria Grimstål
Handläggare

Jesper du Rietz
Förvaltningschef